

II

(Nelegislatívne akty)

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2016/1208

z 23. decembra 2015

o štátnej pomoci SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN), ktorú Taliansko poskytlo banke Banca Tercas

[oznámené pod číslom C(2015) 9526]

(Iba talianske znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami ⁽¹⁾,

keďže:

1. POSTUP

- (1) Komisia sa z tlače a webových stránok banky Tercas-Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo S.p.A. a talianskeho systému ochrany vkladov, t. j. Medzibankového fondu ochrany vkladov („Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi“ , ďalej len „FITD“ alebo „fond“), dozvedela, že FITD poskytol uvedenej banke podporu.
- (2) Komisia 8. augusta 2014 a 10. októbra 2014 požiadala o informácie talianske orgány, ktoré odpovedali 16. septembra 2014 a 14. novembra 2014.
- (3) Listom z 27. februára 2015 (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) Komisia oznámila Taliansku svoje rozhodnutie o začatí konania podľa článku 108 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) v súvislosti s pomocou.
- (4) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 24. apríla 2015 ⁽²⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili k pomoci svoje pripomienky.
- (5) Komisii boli 2. apríla 2015 doručené pripomienky Talianska.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 136, 24.4.2015, s. 17.

⁽²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

- (6) Komisia 22. mája 2015 dostala pripomienky od dvoch zainteresovaných strán, konkrétne Tercas-Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo S.p.A. a Banca Popolare di Bari S.C.p.A (ďalej len „BPB“).
- (7) V ten istý deň jej boli doručené pripomienky banky Banca d'Italia a fondu FITD.
- (8) Komisia 9. júna 2015 postúpila tieto pripomienky Taliansku, ktoré dostalo príležitosť vyjadriť sa. Taliansko informovalo Komisiu, že nemá žiadne poznámky k predloženým pripomienkam.
- (9) V dňoch 13. augusta a 17. septembra 2015 sa konali dve stretnutia s talianskymi orgánmi a zainteresovanými stranami, počas ktorých Taliansko rozvinulo argumenty uvedené vo svojej predchádzajúcej úradnej komunikácii.

2. KONTEXT

2.1. Tercas

- (10) Tercas-Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo S.p.A. je materskou spoločnosťou bankovej skupiny (ďalej len „Tercas“), ktorá pôsobí najmä v regióne Abruzzo. Na konci roka 2011 bola hlavným akcionárom materskej spoločnosti spoločnosť Fondazione Tercas, ktorá v tom čase vlastnila 65 % materskej spoločnosti.
- (11) Na konci roka 2011 banka Tercas zahŕňala banku Banca Caripe S.p.A. (ďalej len „Caripe“), čo je regionálna banka pôsobiaca najmä v regióne Abruzzo, ktorú banka Tercas nadobudla koncom roka 2010 (s podielom 90 %) a ktorá bola začlenená do konsolidovanej účtovnej závierky banky Tercas. Banka Tercas disponovala kapitálom vo výške 50 miliónov EUR a rezervami vo výške 311 miliónov EUR.
- (12) Na konci roka 2011 mala banka Tercas celkové konsolidované aktíva vo výške 5,3 miliardy EUR, 4,5 miliardy EUR čistých úverov klientom, 2,7 miliardy EUR vkladov klientov, 165 pobočiek a 1 225 zamestnancov.
- (13) Dňa 17. apríla 2012 po kontrole banky Tercas ⁽³⁾ navrhla Banca d'Italia ministerstvu hospodárstva a financií, aby banka Tercas prešla do nútenej správy podľa článku 70 zákona o bankách.
- (14) Ministerstvo hospodárstva a financií 30. apríla 2012 vydalo vyhlášku, ktorou banka Tercas prešla do nútenej správy ⁽⁴⁾. Banca d'Italia vymenovala osobitného komisára s cieľom prešetriť situáciu, napraviť nezrovnalosti a podporiť užitočné riešenia v záujme vkladateľov.
- (15) Osobitný komisár banky Tercas posudzoval rôzne možnosti riešenia ťažkostí banky Tercas. Spočiatku sa zvažovali dve možnosti rekapitalizácie banky Tercas, t. j. prostredníctvom zásahu spoločnosti Fondazione Tercas (hlavný akcionár banky Tercas) alebo spoločnosti Credito Valtellinese (ktorá vlastnila podiel 7,8 %), ale tieto možnosti sa neskôr zamietli.
- (16) V októbri 2013 so súhlasom banky Banca d'Italia osobitný komisár banky Tercas kontaktoval banku BPB, ktorá prejavila záujem vložiť kapitál do banky Tercas pod podmienkou, že aktíva bank Tercas a Caripe budú podrobené hĺbkovej analýze a že fond FITD úplne pokryje kapitálový deficit banky Tercas.
- (17) Na základe článku 29 stanov FITD osobitný komisár banky Tercas 25. októbra 2013 predložil fondu FITD žiadosť o podporu až do výšky 280 miliónov EUR, ktorá zahŕňala rekapitalizáciu na pokrytie kapitálového deficitu banky Tercas k 30. septembru 2013 a záväzok fondu FITD k nákupu znehodnotených aktív.

⁽³⁾ Medzi 5. decembrom 2011 a 23. marcom 2012 vykonala Banca d'Italia kontrolu banky Tercas. Počas tejto kontroly Banca d'Italia zistila početné nedostatky a nezrovnalosti týkajúce sa 1. správy a riadenia banky; 2. funkcie vnútorného auditu; 3. úverového procesu a 4. poskytovania informácií riadiacim orgánom a dozornému orgánu.

⁽⁴⁾ Vzhľadom na závažné administratívne nezrovnalosti a závažné porušenie predpisov.

- (18) Na svojom zasadnutí 28. októbra 2013 riadiaci výbor fondu FITD rozhodol o poskytnutí podpory banke Tercas v súlade s článkom 96b ods. 1 písm. d) zákona o bankách v maximálnej výške 280 miliónov EUR. Rada FITD 29. októbra 2013 ratifikovala rozhodnutie o poskytnutí podpory.
- (19) Fond FITD 30. októbra 2013 požiadal banku Banca d'Italia o súhlas s poskytnutím tejto formy podpory, ktorý Banca d'Italia udelila 4. novembra 2013. Fond FITD však nakoniec túto podporu neposkytol.
- (20) Hĺbková analýza aktív banky Tercas sa 18. marca 2014 skončila nezhodou medzi odborníkmi fondu FITD a odborníkmi bankovej skupiny (ďalej len „BPB“) ovládanej materskou spoločnosťou Banca Popolare di Bari S.C.p. A. Spor sa vyriešil, keď sa strany dohodli na zásahu rozhodcu, ktorého navrhla Banca d'Italia. Z hĺbkovej analýzy vyplynuli ďalšie úpravy ocenenia aktív.
- (21) Fond FITD banke Banca d'Italia 1. júla 2014 zaslal druhú žiadosť o súhlas s poskytnutím podpory banke Tercas, ale za zmenených podmienok.
- (22) Banca d'Italia dala súhlas s poskytnutím podpory za zmenených podmienok ⁽⁵⁾ 7. júla 2014.
- (23) Osobitnému komisárovi banky Tercas Banca d'Italia udelila súhlas, aby 27. júla 2014 zvolal mimoriadnu schôdzu akcionárov banky Tercas s cieľom rozhodnúť o krytí strát vzniknutých počas nútenej správy a o súčasnej kapitálovej injekcii vo výške 230 miliónov EUR pre skupinu BPB.
- (24) Straty banky Tercas za obdobie od 1. januára 2012 do 31. marca 2014 predstavovali 603 miliónov EUR. Po úplnom odpise zostatkovej kapitálovej pozície vo výške 337 miliónov EUR bolo teda vlastné imanie banky Tercas k 31. marcu 2014 záporné a predstavovalo -266 miliónov EUR ⁽⁶⁾.
- (25) Valné zhromaždenie akcionárov banky Tercas ⁽⁷⁾ 27. júla 2014 rozhodlo o:
1. čiastočnom krytí strát okrem iného znížením kapitálu na nulu a zrušením všetkých kmeňových akcií v obehu; a
 2. navýšení kapitálu až do výšky 230 miliónov EUR prostredníctvom emisie nových kmeňových akcií vyhradených pre BPB. Toto navýšenie kapitálu sa uskutočnilo 27. júla 2014 a bolo vyplatené s čiastočnou náhradou úveru vo výške 480 miliónov EUR od banky BPB banke Tercas (čo zodpovedá úveru, ktorý BPB poskytla 5. novembra 2013).
- (26) V septembri 2014 banka Tercas rekapitalizovala svoju dcérsku spoločnosť Caripe kapitálovou injekciou vo výške 75 miliónov EUR.
- (27) Nútená správa banky Tercas bola ukončená 1. októbra 2014 a BPB vymenovala nové vedenie.
- (28) Na konci obdobia nútenej správy 30. septembra 2014 mala banka Tercas 2 994 miliónov EUR aktív, 2 198 miliónov EUR klientskych vkladov, 1 766 miliónov EUR čistých bonitných úverov, 716 miliónov EUR opravných položiek z nesplácaných úverov a 182 miliónov EUR celkového kapitálu Tier 1 ⁽⁸⁾.
- (29) V marci 2015 podpísala banka BPB nové navýšenie kapitálu banky Tercas vo výške 135,4 milióna EUR (z toho 40,4 milióna EUR pre dcérsku spoločnosť Caripe) s cieľom riešiť ďalšie straty, ktoré vznikli vo 4. štvrtroku 2014, pokryť náklady na reštrukturalizáciu v rokoch 2015 a 2016 a zlepšiť ukazovatele kapitálovej primeranosti banky Tercas.

⁽⁵⁾ Pozri odôvodnenie 38.

⁽⁶⁾ Údaje v tomto odôvodnení sa vzťahujú iba na banku Tercas-Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo S.p.A., a nie na celú skupinu Tercas.

⁽⁷⁾ Zápisnica valného zhromaždenia, reg. č. 125.149, zb. 28.024 z 29. júla 2014, notár Dr. Vincenzo Galeota.

⁽⁸⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 6.

2.2. BPB

- (30) Banca Popolare di Bari S.C.p.A. je materskou spoločnosťou bankovej skupiny BPB. BPB pôsobí hlavne v južnom Taliansku. Na konci roka 2013 mala BPB celkové aktíva vo výške 10,3 miliardy EUR, 6,9 miliardy EUR úverov klientom, 6,6 miliardy EUR klientskych vkladov, 247 pobočiek a 2 206 zamestnancov, podiel kapitálu Tier 1 na úrovni 8,1 % a celkový podiel kapitálu na úrovni 11,1 %.
- (31) V decembri 2014 banka BPB zvýšila svoj kapitál o 500 miliónov EUR vrátane emisie nových akcií až do výšky 300 miliónov EUR a emisie podriadeného úveru Tier 2 až do výšky 200 miliónov EUR. Zvýšenie kapitálu slúžilo na posilnenie podielov kapitálu BPB, ktoré boli ovplyvnené akvizíciou banky Tercas.

2.3. Rámec talianskych systémov ochrany vkladov a fondu FITD

- (32) Podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES⁽⁹⁾ platnej v čase zásahu fondu FITD v súvislosti s bankou Tercas žiadna úverová inštitúcia nemôže prijímať vklady, pokiaľ nie je členom oficiálne uznaného systému ochrany vkladov⁽¹⁰⁾. V článku 96 zákona o bankách sa stanovuje: „Talianske banky sú členmi jedného zo systémov ochrany vkladov ustanovených a uznaných v Taliansku. Družstevné úverové banky sú členmi systému ochrany vkladov zriadeného v ich oblasti“⁽¹¹⁾.
- (33) V súčasnosti v Taliansku existujú dva systémy ochrany vkladov:
1. Fond FITD uznaný ako systém ochrany vkladov 10. decembra 1996, ktorý má formu povinného konzorcia zriadeného podľa súkromného práva⁽¹²⁾. V súčasnosti je FITD jediný systém ochrany vkladov ustanovený a uznaný v Taliansku, ktorého členstvo je otvorené iným bankám ako družstevným úverovým bankám⁽¹³⁾. Podľa článku 2 stanov FITD, ktoré schválila Banca d'Italia: „Členmi fondu sú talianske banky okrem družstevných úverových bánk.“
 2. Fond ochrany vkladov pre vkladateľov družstevných úverových inštitúcií (Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo, ďalej len „FGDCC“), systém ochrany vkladov zriadený zákonom, ktorého členstvo je vyhradené a povinné pre družstevné úverové banky.
- (34) V súlade s článkom 96a zákona o bankách a článkom 29 stanov FITD môže tento druhý fond za určitých podmienok vykonávať zásahy v prospech členov konzorcia podliehajúcich nútenej správe.
- (35) Tie budú financované *ex post* z povinných príspevkov členských bánk. Jednotlivé príspevky sa kvantifikujú v súlade s príslušnými štatutárnymi ustanoveniami⁽¹⁴⁾ v pomere k výške garantovaných vkladov každej banky. Tieto príspevky sa nezaznamenávajú priamo v súvahe FITD, ale uvádzajú sa v samostatných účtoch pre každý zásah, na ktorý sa vzťahujú.
- (36) Rozhodnutia týkajúce sa zásahov podpory prijímajú dva riadiace orgány FITD:
1. Rada⁽¹⁵⁾, ktorá rozhoduje absolútnou väčšinou členov prítomných na zasadnutí, na ktorom sa prijíma rozhodnutie. Predsedu rady volia jej členovia. Ostatní členovia rady sú volení v pomere k výške garantovaných

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/19/ES z 30. mája 1994 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. ES L 135, 31.5.1994, s. 5).

⁽¹⁰⁾ Pozri článok 3 ods. 1 smernice 94/19/ES.

⁽¹¹⁾ „Le banche italiane aderiscono a uno dei sistemi di garanzia dei depositanti istituiti e riconosciuti in Italia. Le banche di credito cooperative aderiscono al sistema di garanzia dei depositanti costituito nel loro ambito.“

⁽¹²⁾ Na svojom webovom sídle sa fond FITD prezentuje ako povinné konzorcium.

⁽¹³⁾ Družstevné úverové banky nemôžu byť členmi fondu FITD. Tie musia vstúpiť do Fondu ochrany vkladov pre vkladateľov družstevných úverových inštitúcií (Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo), čo je systém ochrany vkladov vytvorený v oblasti družstevných úverov.

⁽¹⁴⁾ Pozri článok 25 stanov a články 9 až 14 prílohy k stanovám.

⁽¹⁵⁾ Pozri články 3 až 15 stanov FITD.

vkladov v jednotlivých bankách, v dôsledku čoho sú zvýhodnené tie subjekty, ktoré platia vyššie príspevky, ale čím je zároveň zabezpečené, že sú zastúpené aj menšie banky ⁽¹⁶⁾. Ostatní členovia rady – v súčasnosti ich je 23 – sú väčšinou predstaviteľmi hlavných členských bánk ⁽¹⁷⁾, pričom v súčasnosti sú medzi nimi dvaja zástupcovia bánk UniCredit, Intesa Sanpaolo a Monte dei Paschi di Siena. Členom rady je aj predseda Asociácie talianskych bankách (ABI).

2. Riadiaci výbor ⁽¹⁸⁾, ktorý rozhoduje väčšinou členov prítomných na zasadnutí, na ktorom sa prijíma rozhodnutie. Riadiaci výbor sa skladá z predsedu rady, podpredsedu rady, ktorý je zároveň podpredsedom riadiaceho výboru, a ďalších šiestich členov rady.

(37) Riadiaci výbor má rozhodovaciu právomoc, pokiaľ ide o zásahy podpory vo forme financovania a záruk ⁽¹⁹⁾, zatiaľ čo o nadobúdanie účasti a ďalších formách technickej podpory rozhoduje rada na základe návrhu riadiaceho výboru ⁽²⁰⁾.

3. OPATRENIA

(38) Zásah podpory zo strany FITD, ktorý 7. júla 2014 schválila Banca d'Italia, zahŕňa tieto opatrenia:

1. *Opatrenie 1*: 265 miliónov EUR vo forme nenávratného príspevku na krytie kapitálového deficitu banky Tercas.
2. *Opatrenie 2*: 35 miliónov EUR ako záruka (na tri roky) na krytie úverového rizika spojeného s niektorými expozíciami banky Tercas voči [...] ⁽²¹⁾. Expozície (dva jednorazovo splatné úvery so splatnosťou 31. marca 2015) dlžníci v plnej výške uhradili k dátumu splatnosti a záruka uplynula bez toho, aby sa uplatnila.
3. *Opatrenie 3*: až 30 miliónov EUR ako záruka na krytie dodatočných nákladov vyplývajúcich z daňových platieb na opatrenie 1. Tieto daňové platby by boli potrebné v prípade, že opatrenie 1 by nebolo oslobodené od dane podľa talianskeho práva (*). Toto osobitné oslobodenie zásahov podpory fondu FITD od dane by v súlade s príslušnými právnymi predpismi malo podliehať súhlasu Európskej komisie. V tomto prípade vyplatil fond FITD banke Tercas plnú sumu 30 miliónov EUR pred tým, ako Komisia prijala rozhodnutie o oslobodení od dane.

4. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA

(39) Vo svojom rozhodnutí o začatí konania Komisia predbežne dospela k záveru, že neoznámené opatrenia by mohli zahŕňať štátnu pomoc podľa článku 107 ods. 1 zmluvy, a vyjadrila pochybnosti o zlučiteľnosti opatrení s vnútorným trhom.

(40) Komisia dospela k predbežnému záveru, že poskytnutie podpory fondu FITD možno pripísať talianskemu štátu a že zdroje FITD podliehajú verejnej kontrole. Konkrétne zásahy FITD nadväzujú na verejný mandát ustanovený štátom: zákon o bankách je základom pre uznanie fondu FITD ako povinného systému ochrany vkladov;

⁽¹⁶⁾ Pozri článok 12 ods. 3 stanov FITD.

⁽¹⁷⁾ Pozri článok 13 ods. 10 stanov FITD. V súčasnosti každú z bánk Unicredit, Intesa Sanpaolo a MPS zastupujú dvaja členovia. Každú z bánk Credem, Credito Valtellinese, BNL, Deutsche Bank, Cariparma, Veneto Banca, CheBanca, BPM, Banco Desio e della Brianza, UBI, Banca di Credito Popolare Torre del Greco, Cassa di Risparmio di Rimini, Banca Popolare Pugliese, Unipol Banca, Banco popolare, Banca Popolare dell'Emilia Romagna a Banca del Piemonte zastupuje jeden člen.

⁽¹⁸⁾ Pozri články 16 až 18 stanov FITD.

⁽¹⁹⁾ Článok 17 ods. 1 písm. a) stanov FITD.

⁽²⁰⁾ Článok 14 ods. 1 písm. e) stanov FITD.

⁽²¹⁾ Článok 1 ods. 627 a ods. 628 zákona o stabilite z roku 2014 (zákon 147/2013): „627. Na účely ekonomickej a finančnej reštrukturalizácie podnikov v nútenej správe zásahy podpory Medzibankového fondu ochrany vkladov netvorí časť príjmov týchto podnikov. 628. Účinnosť ustanovení bodu 627 podlieha schváleniu Európskej komisie“.

(*) Dôverné informácie.

článkom 96a zákona o bankách sa fond FITD oprávňuje, aby v prípade likvidácie rôznymi spôsobmi zasiahol v záujme vyplatenia vkladateľov; stanovuje FITD schvaľuje Banca d'Italia. Okrem toho ak FITD zasahuje v prípadoch iných ako likvidácia a inými prostriedkami, takéto zásahy vždy podliehajú schváleniu zo strany talianskeho štátu prostredníctvom banky Banca d'Italia.

- (41) Pokiaľ ide o existenciu selektívnej výhody, Komisia konštatovala, že v prípade týchto zásahov fond FITD nekonal ako subjekt v trhovom hospodárstve, pretože FITD udelil podporu prostredníctvom nenávratného príspevku na krytie kapitálového deficitu a neúčtoval žiadny poplatok za záruky poskytnuté v prospech banky Tercas. Vďaka týmto opatreniam banka Tercas nemusela opustiť trh, k čomu by inak bola nútená, ak by takúto podporu nedostala.
- (42) Komisia dospela k predbežnému záveru, že opatrenia sú selektívne, keďže sa vzťahujú iba na banku Tercas, a narušujú hospodársku súťaž, pretože vďaka nim sa ich príjemca vyhol konkurzu a odchodu z trhu. Banka Tercas zároveň konkuruje zahraničným spoločnostiam, čo malo vplyv na obchod medzi členskými štátmi.
- (43) Komisia usúdila, že v prípade, že opatrenia 1, 2 a 3 predstavujú štátnu pomoc, boli poskytnuté v rozpore s povinnosťami stanovenými v článku 108 ods. 3 zmluvy.

5. PRIPOMIENKY TALIANSKA A ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

5.1. Štátne prostriedky a pripísateľnosť štátu

5.1.1. *Pripomienky Talianska* ⁽²²⁾

- (44) Taliansko sa domnieva, že opatrenia týkajúce sa poskytnutia podpory nemajú záväzný charakter, pretože FITD má úplnú voľnosť pri rozhodovaní o tom, v akej fáze zasiahne, v akom rozsahu a akým konkrétnym spôsobom. Navyše tieto opatrenia nie sú priamo porovnateľné s povinnými cieľmi stanovenými v zákone o bankách, ale sú priamo zamerané na dosiahnutie iného, resp. ďalšieho cieľa, konkrétne ozdravenia banky v ťažkostiach. Akýkoľvek cieľ, ktorý by sa mohol zhodovať s cieľom ochrany vkladateľov, bol čisto náhodný. V tomto kontexte odkaz Komisie na vec T-251/11, Rakúsko/Komisia (Austrian Green Electricity Act), ⁽²³⁾ nebol vhodný. Daná vec sa týkala predpisu stanovujúceho oslobodenie od dane, ktorý má vo svojej podstate verejný charakter a odôvodňuje predpoklad pripísateľnosti opatrenia štátu.
- (45) Taliansko takisto tvrdí, že výklad Komisie, ktorý je založený na predpoklade existencie štátnej pomoci v prípade akéhokoľvek zásahu systému ochrany vkladov, nemá oporu v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ ⁽²⁴⁾ (ktorá ešte nebola transponovaná a ktorej lehota na transpozíciu ešte neuplynula v čase, keď boli prijaté opatrenia). Tento výklad Komisie nemá oporu ani v oznámení o bankovníctve z roku 2013 ⁽²⁵⁾. Konkrétne v súlade s bodom 63 tohto oznámenia by sa pripísateľnosť rozhodnutí týkajúcich sa používania fondov ochrany vkladov štátu mala posudzovať jednotlivo, zatiaľ čo v článku 11 smernice 2014/49/EÚ sa nestanovuje všeobecná povinnosť oznámiť vopred akýkoľvek zásah zo strany záručných fondov. Predbežné oznámenie Komisii by bolo nutné len v prípade, že by sa na základe osobitného preskúmania zistilo, že opatrenie podpory predstavuje štátnu pomoc.
- (46) Pokiaľ ide o pripísateľnosť zásahu FITD Taliansku, talianske orgány vychádzajú pri svojej analýze z kritéria pripísateľnosti vytvoreného v súvislosti s vecou Stardust Marine ⁽²⁶⁾, ktoré nebolo v danom prípade splnené z dôvodov uvedených ďalej. Po prvé fond FITD je subjekt podliehajúci súkromnému právu, ktorý rozhoduje výlučne prostredníctvom svojho zhromaždenia a svojich riadiacich orgánov, ktorých členovia pozostávajú len zo

⁽²²⁾ Talianskym orgánom verejnej správy, ktorý Komisii predložil pripomienky, je ministerstvo hospodárstva a financií.

⁽²³⁾ Vec T-251/11, Rakúsko/Komisia (Austrian Green Electricity Act), ECLI:EU:T:2014:1060.

⁽²⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/49/EÚ zo 16. apríla 2014 o systémoch ochrany vkladov (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 149).

⁽²⁵⁾ Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. augusta 2013 (ďalej len „oznámenie o bankovníctve“) (Ú. v. EÚ C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁽²⁶⁾ Vec C-482/99, Francúzsko/Komisia („Stardust Marine“), ECLI:EU:C:2002:294.

zástupcov členských bánk a konajú samostatne. Rozhodovací proces spojený s poskytnutím podpory bol úplne nezávislý bez toho, aby bola ustanovená aktívna účasť banky Banca d'Italia alebo iného verejného subjektu. Skutočnosť, že zástupca banky Banca d'Italia sa zúčastňuje na zasadnutiach riadiacich orgánov FITD, neznamená, že Banca d'Italia sa aktívne zapája do rozhodovacích procesov fondu, pretože úloha zastupovania sa obmedzuje iba na pasívnu úlohu pozorovateľa.

- (47) Taliansko ďalej tvrdí, že právomoc banky Banca d'Italia schvaľovať stanovy FITD a ich prípadné zmeny, a teda aj jednotlivé zásahy, nemá vplyv na autonómiu FITD, pretože sa obmedzuje len na retrospektívne schválenie z pozície orgánu, ktorý dohliada nad krízovým riadením a usmerňuje ho v zmysle zákona o bankách. Rozhodnutie banky Banca d'Italia predstavuje ratifikáciu, ktorá sa obmedzuje na retrospektívnu formálnu kontrolu zákonnosti už prijatého rozhodnutia súkromného charakteru. Túto analýzu potvrdzujú fakty, najmä stanovisko banky Banca d'Italia vo vzťahu k fondu FITD, v ktorom banka uznala, že nevykonala žiadne prešetrovanie v súvislosti s rozhodnutiami, ktoré prijal FITD. Na podporu tohto tvrdenia Taliansko uviedlo, že daná vec má veľa spoločných znakov s vecou Sicilcassa⁽²⁷⁾, v súvislosti s ktorou Komisia dospela k záveru, že zásah nepredstavuje štátnu pomoc vzhľadom na rozhodujúcu účasť súkromných subjektov.
- (48) Pokiaľ ide o dôkazy, na ktoré Komisia odkazuje v rozhodnutí o začatí konania, podľa Talianska nepreukazujú zasahovanie banky Banca d'Italia do rozhodovacieho procesu fondu FITD. Podľa Talianska osobitný komisár, aj keď ho vymenovala Banca d'Italia, nemá právomoc priamo ovplyvňovať rozhodnutie prijaté fondom FITD o pridelení finančných prostriedkov banke v ťažkostiach. Komisár koná skôr ako správca a právny zástupca banky v nútenej správe, a nie v mene banky Banca d'Italia. Inými slovami, preberá všetky súkromnoprávne právomoci rozpustených riadiacich orgánov. Po druhé Taliansko popiera, že by existovali náznaky svedčiace o zasahovaní zo strany banky Banca d'Italia. Taliansko sa domnieva, že pasáž v správe generálneho riaditeľa FITD z 28. mája 2014, v ktorej sa uvádza, že zástupca banky Banca d'Italia „vzval fond, aby sa pokúsil o vyváženú dohodu s BPB na účely krytia kapitálového deficitu [...]“, sa v žiadnom prípade nemá vykladať ako príkaz, ale ako odporúčanie. Podľa Talianska sa v žiadnom zázname rozhodnutí prijatých riadiacimi orgánmi FITD v súvislosti so zásahom v prospech banky Tercas neuvádza stanovisko banky Banca d'Italia, z ktorého by bolo možné vyvodiť záver, že banka mohla ovplyvniť rozhodnutie fondu.

5.1.2. Pripomienky banky Banca d'Italia⁽²⁸⁾

- (49) Vo svojom vyjadrení k rozhodnutiu o začatí konania Banca d'Italia popiera, že poskytnutie podpory zo strany FITD možno pripísať štátu, pretože:
1. FITD nespĺňa mandát verejnej politiky v prípade podpory úverových inštitúcií;
 2. Banca d'Italia nerozhoduje spoločne s FITD, ani vo všeobecnosti, ani v tomto konkrétnom prípade, o zásahoch podpory v prospech konkrétnych podnikov a nekontroluje, či FITD koná v súlade s akýmkoľvek verejným mandátom, ktorý mu bol zverený;
 3. tento prípad sa výrazne odlišuje od opatrení štátnej pomoci prijatých Dánskom, Španielskom a Poľskom uvedených v poznámke pod čiarou č. 28 rozhodnutia o začatí konania, v súvislosti s ktorými Komisia dospela k záveru, že prostriedkami použitými na tieto zásahy do systémov ochrany vkladov disponovali verejné orgány, a zásahy preto boli pripísateľné štátu.
- (50) Pokiaľ ide o prvý bod, Banca d'Italia sa domnieva, že jediný verejný mandát systému ochrany vkladov predstavovalo vyplatenie vkladateľov: posledná veta článku 96a ods. 1 zákona o bankách, ktorý oprávňuje fond FITD, aby v prípade likvidácie rôznymi spôsobmi zasiahol v záujme vyplatenia vkladateľov, nemožno považovať ani za dôkaz pripísateľnosti zásahov FITD, ktoré nepredstavujú vyplatenie vkladateľov, štátu, ani za udelenie mandátu verejnej politiky fondu FITD. Toto ustanovenie sa obmedzuje len na povolenie použitia iných foriem zásahu.

⁽²⁷⁾ Rozhodnutie Komisie 2000/600/ES z 10. novembra 1999, ktorým sa udeľuje podmienený súhlas s podporou poskytnutou verejným bankám Banco di Sicilia a Sicilcassa Talianskom (Ú. v. ES L 256, 10.10.2000, s. 21).

⁽²⁸⁾ Banca d'Italia predložila svoje pripomienky ako tretia strana, a preto v tejto časti rozhodnutia nie sú prezentované ako pripomienky Talianska. Banca d'Italia je však verejnoprávnou inštitúciou, ktorej konanie ako také zodpovedá konaniu členského štátu, a nie je vylúčená z pôsobnosti článku 107 zmluvy z dôvodu, že je ústavne nezávislým orgánom. Keď sa v časti „Posúdenie opatrení“ tohto rozhodnutia hovorí o Taliansku, myslí sa tým aj táto inštitúcia.

- (51) Odkaz v smernici 2014/49/EÚ na zlyhanie úverovej inštitúcie len opisuje, že cieľom opatrení je zvyčajne znížiť náklady na zásah systémov ochrany vkladov tým, že sa predíde vyplateniu vkladateľov a tým aj zlyhaniu banky. Skutočnosť, že v smernici 2014/49/EÚ sa nekladie podmienka, aby podporné opatrenia systému ochrany vkladov podliehali Komisii, znamená, že výkon právomoci pri rozhodovaní o opatreniach nemôže sám osebe predstavovať dôkaz udelenia verejného mandátu systému ochrany vkladov.
- (52) Banca d'Italia sa ďalej domnieva, že v článku 29 stanov FITD, podľa ktorého môže banka zasiahnuť v prospech banky v nútenej správe, „keď existujú vyhliadky na zotavenie a kde sa očakáva, že náklady by boli nižšie ako náklady zásahu v prípade likvidácie“, sa uvádza presný opak toho, čo Komisia tvrdí v rozhodnutí o začatí konania, a síce že Taliansko súhlasilo, aby jeho systém ochrany vkladov zasiahol s cieľom „zabrániť zlyhaniu úverovej inštitúcie“.
- (53) V neposlednom rade skutočnosť, že Banca d'Italia schválila podporné opatrenia fondu FITD, neznamená, že FITD sleduje cieľ verejného záujmu. Tvrdiť opak by znamenalo, že všetky bankové činnosti pod dohľadom Európskej centrálnej banky alebo banky Banca d'Italia sú činnosti určované verejným záujmom. Banca d'Italia je navyše v súlade s článkom 19 nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 ⁽²⁹⁾ povinná konať nezávisle od štátu.
- (54) Pokiaľ ide o druhý bod, Banca d'Italia vykonáva právomoci dohľadu len v súvislosti s cieľom ochrany sporiteľov, stability bankového systému a spoľahlivého a obozretného riadenia bánk (článok 5 zákona o bankách). V ustanovení článku 96b ods. 1 písm. b) zákona o bankách, podľa ktorého Banca d'Italia „koordinuje činnosť systémov ochrany vkladov s riadením bankových kríz a činnosťou v oblasti dohľadu“, sa udeľuje banke Banca d'Italia všeobecná právomoc s cieľom zabezpečiť súlad medzi činnosťou systémov ochrany vkladov a činnosťou v oblasti dohľadu. Túto právomoc možno vykonávať iba prostredníctvom schválenia zásahu.
- (55) Keďže Banca d'Italia je povinná konať nezávisle od štátu, výkon jej právomocí nad fondom FITD v súvislosti s poskytnutím podpory banke nemožno považovať za verejnú kontrolu nad zdrojmi alebo ho spájať s verejným mandátom. Z tohto dôvodu daná vec v mnohom pripomína vec *Doux Élevage* ⁽³⁰⁾.
- (56) Okrem toho Banca d'Italia tvrdí, že sa nepodieľala ani na vypracovaní, ani na poskytnutí podpory fondu FITD a že akýkoľvek kontakt medzi bankou a fondom FITD v období pred formálnym predložením žiadosti o súhlas zo strany fondu FITD banke Banca d'Italia nemožno klasifikovať ako účasť na týchto opatreniach. Banca d'Italia poskytla len prvotné usmernenie, a to výhradne v súvislosti s legislatívnymi parametrami, ktorými by sa riadilo následné schvaľovanie.
- (57) Skutočnosť, že Banca d'Italia vymenovala osobitného komisára a dohliada na jeho činnosť, je v tomto prípade irelevantná, pretože úlohy a ciele osobitného komisára sa nijako podstatne nelíšia od úloh a cieľov bežného správcu súkromného podniku v kríze, a komisár teda nekonal v mene banky Banca d'Italia.
- (58) Zástupca banky Banca d'Italia sa na rokovaní rady a riadiaceho výboru FITD zúčastňuje len ako pozorovateľ bez hlasovacieho práva. Skutočnosť, že spor medzi FITD a BPB o výške kapitálového deficitu banky Tercas vyriešil rozhodca, ktorého vymenovala Banca d'Italia, je irelevantná, pretože to boli strany, ktoré úplne nezávisle a na základe dohody požiadali banku Banca d'Italia, aby navrhla osobu, ktorú následne vymenovali za rozhodcu. BPB by nebola ochotná požiadať banku Banca d'Italia o vymenovanie rozhodcu, pokiaľ by Banca d'Italia vo fonde FITD zohrávala „vedúcu a strategickú úlohu“.
- (59) Čo sa týka tretieho bodu, tento prípad sa líši od prípadov uvedených v odôvodnení 44 rozhodnutia o začatí konania, v ktorom Komisia dospela k záveru, že zásahy systému ochrany vkladov do reštrukturalizácie a likvidácie predstavujú štátnu pomoc.

⁽²⁹⁾ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁽³⁰⁾ Vec C-677/11, *Doux Élevage SNC a. i.*, ECLI:EU:C:2013:348, najmä bod 41.

- (60) V prípade dánskej schémy pomoci pri likvidácii ⁽³¹⁾ 1. boli podmienky zásahov podpory podrobne stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch; 2. výbor poverený posúdením nákladov spojených s jednotlivými možnosťami bol vymenovaný ministerstvom hospodárstva a obchodných záležitostí; 3. ten istý výbor mal posúdiť, či je kupujúci schopný riadiť banku v kríze a či je riešenie obchodne udržateľné; 4. rozhodnutie systému ochrany vkladov bolo založené na posúdení a na odporúčaní uvedeného výboru; 5. radu systému ochrany vkladov vymenovalo ministerstvo hospodárstva a obchodných záležitostí a 6. ministerstvo malo takisto schváliť dohodu medzi kupujúcou bankou a systémom ochrany vkladov.
- (61) V prípade schémy likvidácie poľských úverových družstiev ⁽³²⁾ tvorili stimuly poskytnuté zo systému ochrany vkladov neoddeliteľnú súčasť schémy likvidácie úverových družstiev, ktorá bola vypracovaná poľskými orgánmi a oznámená Komisii ako štátna pomoc. Okrem toho systém ochrany vkladov „podlieha vládnej kontrole prostredníctvom hlasovacích práv v rade fondu a prostredníctvom série okolností, za ktorých má minister financií právo zasahovať a prijímať priame rozhodnutia, ktoré budú mať vplyv na fungovanie fondu“. Predseda rady fondu, vymenovaný ministrom financií, má navyše rozhodujúci hlas v prípade rovnosti hlasov.
- (62) Pokiaľ ide o rozhodnutie o reštrukturalizácii španielskej banky CAM a banky Banco CAM ⁽³³⁾, španielske orgány využili finančnú pomoc z Fondu pre riadnu reštrukturalizáciu bánk ⁽³⁴⁾, fondu na podporu likvidácie, ktorý je pod kontrolou štátu, a španielskeho fondu ochrany vkladov. Rozhodnutie fondu v prospech zásahu nebolo založené na nezávislom rozhodnutí fondu, pretože zásah fondu bol súčasťou širšej operácie záchrany, o ktorej rozhodli a ktorú vykonávali španielske orgány.

5.1.3. Pripomienky ostatných zainteresovaných strán

- (63) Po prvé ostatné zainteresované strany, teda FITD, BPB a Tercas, všeobecne konštatujú, že verejná povaha prostriedkov a pripísateľnosť štátu sú dve rozdielne kumulatívne podmienky. Preto nemožno zdroje súkromného pôvodu považovať za verejné na základe posúdenia, že použitie týchto prostriedkov je možné pripísať štátu.
- (64) Ostatné zainteresované strany tvrdia, že Komisia sa mýli, keď usudzuje, že je vysoko pravdepodobné, že systémy ochrany vkladov poskytnú štátnu pomoc, lebo konajú na základe verejného mandátu a sú pod kontrolou verejných orgánov. V tejto súvislosti poznamenávajú, že v oznámení o bankovníctve z roku 2013 sa neuvádza, že systém ochrany vkladov by mal povahu štátnej pomoci, že v smernici 94/19/ES sa nespomína súlad zásahov predstavujúcich alternatívu vyplatenia vkladateľov s pravidlami štátnej pomoci a že v smernici 2014/49/EÚ sa vyjadruje neutrálny postoj, pokiaľ ide o súlad takýchto opatrení s pravidlami štátnej pomoci.
- (65) Ostatné zainteresované strany sa domnievajú, že Komisia dospela k predbežnému záveru, že zásahy fondu FITD možno pripísať štátu len na základe toho, že takéto zásahy ustanovuje zákon, hoci vo veciach PreussenElektra ⁽³⁵⁾ a Doux Élevage ⁽³⁶⁾ Súdny dvor výslovne vylúčil, že ustanovenie takéhoto opatrenia vnútroštátnym právnym predpisom by bolo vhodným dôvodom, aby sa danému opatreniu prisúdil charakter štátnej pomoci. Vo veci Austrian Green Electricity Act (rakúsky zákon o ekoenergii) ⁽³⁷⁾ Súdny dvor zohľadnil celý rad ďalších prvkov, ktoré poukazovali na rozsiahly vplyv a kontrolu štátu nad spoločnosťou ÖMAG (akciová spoločnosť poverená kontrolou daného opatrenia).
- (66) Ostatné zainteresované strany sa domnievajú, že správny výklad vnútroštátnych právnych predpisov a rozhodovacieho mechanizmu FITD vo vzťahu k zásahom podpory fondu so zámerom vyhnúť sa nezvratným bankovým krízam svedčí o tom, že prvky, na základe ktorých Komisia vyvodila svoj predbežný záver, že zásahy FITD

⁽³¹⁾ Rozhodnutie Komisie z 1. augusta 2011 vo veci SA.33001 (11/N) – Dánsko – Časť B – Zmena dánskej schémy likvidácie pre úverové inštitúcie (Ú. v. EÚ C 271, 14.9.2011, s. 1).

⁽³²⁾ Rozhodnutie Komisie z 18. februára 2014 vo veci SA.37425 (2013/N) – Poľsko – Schéma riadnej likvidácie úverových družstiev (Ú. v. EÚ C 210, 4.7.2014, s. 1).

⁽³³⁾ Rozhodnutie Komisie z 30. mája 2012 vo veci SA.34255 (12/N) Španielsko – Reštrukturalizácia CAM a Banco CAM (Ú. v. EÚ C 173, 19.6.2013, s. 1).

⁽³⁴⁾ Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria.

⁽³⁵⁾ Vec C-379/98, PreussenElektra, EU:C:2001:160, najmä body 61 a nasl.

⁽³⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 30.

⁽³⁷⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 23.

zodpovedajú verejnému mandátu, sú neopodstatnené. Svoju argumentáciu zakladajú na skutočnosti, že v článku 96a zákona o bankách sa stanovuje len to, že systémy ochrany vkladov „môžu ustanoviť ďalšie prípady a formy zásahu“⁽³⁸⁾. Tento nezáväzný charakter zásahu zabezpečuje, že konanie FITD nie je prepojené s jeho štatutárnou úlohou.

- (67) Ostatné zainteresované strany tvrdia, že iné intervenčné nástroje ako vyplatenie vkladateľov existujú už od zriadenia fondu FITD v roku 1987, čo bolo pred nadobudnutím účinnosti článku 96a zákona o bankách.
- (68) FITD uvádza, že je súkromnoprávnym subjektom, ktorý kontrolujú a riadia členské banky, a je nástrojom realizácie zásahov priamo spojených s členmi konzorcia prostredníctvom zdrojov, ktoré aj naďalej zostávajú v ich vlastníctve. Okrem toho rozhodnutie o poskytnutí podpory banke Tercas prijali riadiace orgány FITD zložené výhradne z členských bánk. Z písomných dokladov vyplýva, že riadiace orgány FITD pozorne posúdili alternatívy a realizáciu požiadavky na nižšie náklady s cieľom lepšie chrániť záujmy konzorcia a súčasne obmedziť náklady na zásah a jeho riziká.
- (69) Riadiaci orgán FITD nezávisle rozhodol, či, kedy a ako sa majú vykonať zásahy podpory, pričom jediným kritériom bolo, aby zásah predstavoval nižšie náklady ako vyplatenie vkladateľov. Pri prijímaní podporných opatrení FITD nekoná na základe verejného mandátu. Stanovy FITD sú plne v súlade s týmito právnymi predpismi, aj keď sa v nich neustanovuje ani výslovne nezakazuje žiadna alternatívna forma zásahu. Žiadny verejný subjekt nemôže fondu FITD uložiť povinnosť zasiahnuť a účelom následného schválenia banky Banca d'Italia bolo len overiť vhodnosť zásahu v prospech prijímajúcej banky z hľadiska obozretného dohľadu a tak sa ubezpečiť, že zásah zodpovedá požiadavkám na ochranu sporiteľov a stabilitu úverového systému.
- (70) Okrem toho ostatné zainteresované strany uvádzajú, že podľa stanov nie je členstvo vo FITD povinné a že banky sa mohli rozhodnúť zriadiť alternatívny systém ochrany vkladov, ktorého by boli členmi. V tejto súvislosti osobitne poukazujú na existenciu osobitného systému ochrany vkladov (Fond ochrany vkladov družstevných úverov, Fondo di Garanzia dei Depositanti del Credito Cooperativo – FDGCC) pre družstevné banky⁽³⁹⁾, ktoré nie sú členmi FITD.
- (71) Ostatné zainteresované strany sa domnievajú, že neexistuje nijaké zasahovanie zo strany štátu ani pri menovaní členov riadiacich orgánov FITD, ani pri rozhodovaní (skutočnosť, že Banca d'Italia sa na ňom zúčastňuje ako pozorovateľ bez hlasovacieho práva, by nemala mať vplyv na nezávislé rozhodovanie FITD). Tvrdia, že Komisia vo svojom rozhodnutí o záchrane dánskej banky Roskilde⁽⁴⁰⁾ zdôraznila nezávislý rozhodovací proces subjektu, ktorý poskytol opatrenie, a tým vylúčila, že poskytnutie záruky banke v kríze združením zriadeným a financovaným výhradne domácimi bankami s funkciou podporovať finančné inštitúcie by znamenalo prítomnosť štátnych zdrojov. Ostatné zainteresované strany poukazujú na vec EARL Salvat père et fils⁽⁴¹⁾ a tvrdia, že prvok pomoci štátu predpokladá, že štát sám je prítomný v riadiacich orgánoch organizácie a je schopný presadzovať svoje rozhodnutia.
- (72) Ostatné zainteresované strany sa domnievajú, že FITD je orgán, ktorý zastupuje záujmy svojich členských bánk a že právomoci udelené banke Banca d'Italia v rámci opatrení FITD jej umožňujú iba presadzovať všeobecné ciele v oblasti dohľadu, teda najmä overovať riadne a obozretné riadenie subjektov, ktoré podliehajú jej dohľadu, a chrániť záujmy vkladateľov. Zo všeobecnej povahy úloh banky Banca d'Italia týkajúcich sa koordinovania činnosti systémov ochrany vkladov v súlade s pravidlami o bankových krízach a o činnostiach dohľadu teda nemožno vyvodit' záver, že zdroje FITD sú pod neustálou kontrolou štátu.
- (73) Skutočnosť, že Banca d'Italia vymenovala osobitného komisára pre banky v kríze neznamená prepojenie s verejnou sférou, pretože právny základ (články 70 a nasl. zákona o bankách) takejto právomoci je čisto technický a má zdôvodnenie a základ v špecifickosti tohto sektora. Samotné náznamy, že dané opatrenie sleduje cieľ verejného záujmu, nie sú dostatočné na vyvodenie záveru, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc⁽⁴²⁾.

⁽³⁸⁾ Podčiarknuté dodatočne.

⁽³⁹⁾ Banche di credito cooperativo.

⁽⁴⁰⁾ Rozhodnutie Komisie z 31. júla 2008 vo veci NN 36/08 – Dánsko – Roskilde bank A/S (Ú. v. EÚ C 238, 17.9.2008, s. 5).

⁽⁴¹⁾ Vec T-136/05, EARL Salvat père & fils/Komisia, EU:T:2007:295, bod 154.

⁽⁴²⁾ Návrh generálneho advokáta Watheleta vo veci Doux élevage.

- (74) Právomoc banky Banca d'Italia schvaľovať jednotlivé zásahy podľa článku 96b ods. 1 písm. d) zákona o bankách a článku 3 ods. 2 stanov FITD by nemala zbavovať „fond FITD jeho nezávislosti úsudku“, pokiaľ ide o realizáciu, načasovanie, rozsah a formu možných alternatívnych zásahov. Schvaľovanie zásahov FITD bankou Banca d'Italia predstavuje iba *ex post* overovanie (nezávislých) rozhodnutí FITD v záujme ochrany verejného záujmu, za ktorý banka inštitucionálne zodpovedá.
- (75) Ostatné zainteresované strany sa odvolávajú aj na rozhodnutie Komisie vo veci pomoci poskytnutej bankám Banco di Sicilia a Sicilcassa⁽⁴³⁾, v ktorom Komisia dospela k záveru, že zásah FITD v prospech týchto bánk nepredstavuje štátnu pomoc, bez toho, aby posúdila úlohu banky Banca d'Italia v súvislosti s činnosťami FITD.
- (76) Ostatné zainteresované strany tvrdia, že rovnako ako v prípade Doux éléage verejná kontrola nad fondom FITD nepresahuje rámec formálnej kontroly platnosti a zákonnosti konania fondu, a teda nezahŕňa kontrolu politickej príležitosti alebo súladu s politikou verejných orgánov, keďže rovnako ako vo veci Doux éléage to bol fond FITD, ktorý sám rozhodol o použití svojich zdrojov. Podobne aj vo veci Pearle⁽⁴⁴⁾ holandská vláda potvrdila, že ustanovenia prijaté subjektmi, ako je HBA, ktoré predstavujú finančnú záťaž pre daný subjekt, musia schváliť verejné orgány.
- (77) FITD uvádza, že hoci osobitného komisára vymenovala Banca d'Italia, nie je zástupcom orgánu dohľadu. Osobitný komisár je vo veľkej miere nezávislý a koná z vlastnej iniciatívy. Môže predložiť žiadosť o zásah fondu FITD, ktorý nie je touto žiadosťou viazaný a môže nezávisle rozhodnúť o vykonaní alternatívnych zásahov v najlepšom záujme členských bánk. V tejto veci osobitný komisár nenahradil valné zhromaždenie banky, čo je jediný orgán, ktorý má právomoc schvaľovať mimoriadne operácie. Okrem toho Banca d'Italia schvaľuje iba tie zásahy, ktoré nezávisle prijal FITD. Takéto schvaľovanie je jednou z bežných funkcií dohľadu banky Banca d'Italia. Zástupca banky Banca d'Italia sa na rokovaní rady a riadiaceho výboru FITD zúčastňuje len ako pozorovateľ bez hlasovacieho práva.
- (78) Rozhodcu, ktorý zasiahol do sporu medzi FITD a BPB o výške kapitálového deficitu banky Tercas, nevymenovala Banca d'Italia, ale samotní účastníci sporu (FITD a BPB) na základe odporúčania banky Banca d'Italia. Okrem toho účelom vymenovania rozhodcu bolo urovanie daného sporu, ale akékoľvek rozhodnutie týkajúce sa nákladovej efektívnosti zásahu v prospech členských bánk a súvisiacich podmienok zostalo vo výlučnej právomoci FITD.
- (79) Navyše prípady, ktoré Komisia uvádza v súvislosti so systémami ochrany vkladov, nie sú porovnateľné s týmto prípadom. V tomto ohľade uvádzajú ostatné zainteresované strany tie isté dôvody, ktoré prezentovalo Taliansko, pričom dodávajú, že prípad dánskej schémy pomoci pri likvidácii aj prípad schémy likvidácie poľských úverových družstiev sa týkali zásahov systémov ochrany vkladov pri likvidácii bánk, a nie preventívnych zásahov na účely dlhodobého ozdravenia úverovej inštitúcie.

5.2. Kritérium výhody

5.2.1. Prípomienky Talianska

- (80) Taliansko sa domnieva, že Komisia uplatňuje zásadu súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, ktorá bola vytvorená v rámci nedávnych prípadov reštrukturalizácie bánk (t. j. kritérium rozdelenia nákladov), pričom neberie do úvahy skutočnosť, že kritérium rozdelenia nákladov nie je relevantné z hľadiska posúdenia racionálnosti správania súkromného subjektu, pretože je zamerané predovšetkým na ochranu všeobecných záujmov (všetkých platcov), a nie na osobitné záujmy tých, ktorých sa priamo týka situácia banky v ťažkostiach (napr. FITD). Okrem toho sa Taliansko domnieva, že FITD je prevádzkovaný v súlade so zásadou nižších nákladov. Pri rozhodovaní o poskytnutí podpory banke Tercas sa FITD usiloval nájsť finančne najefektívnejšie riešenie pre svoje členské banky, pričom vychádzal zo stanoviska nezávislej renomovanej poradenskej firmy (KPMG) a rozsiahlych rokovaní s radou a riadiacim výborom.
- (81) Taliansko sa takisto domnieva, že Komisia sa neopierala o správne údaje týkajúce sa ozdravenia banky Tercas v porovnaní s alternatívnym scenárom likvidácie. Porovnanie zásahu ozdravenia a zásahu pri scenári likvidácie by

⁽⁴³⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 27.

⁽⁴⁴⁾ Vec C-345/02, Pearle a i, ECLI:EU:C:2004:448.

sa malo vykonať po odpočítaní pozície [...], ktorej riziko nebolo ocenené v odhade nákladov na likvidáciu. Po zohľadnení tohto odpočtu by sa dospelo k záväzku vo výške 295 miliónov EUR na ozdravenie v porovnaní s odhadom na úrovni 333 miliónov EUR v prípade likvidácie. Z tohto dôvodu dospelo Taliansko k záveru, že skutočný rozdiel medzi oboma scenármi by predstavoval takmer 40 miliónov EUR, a nie 3 milióny EUR, ako Komisia uviedla vo svojom rozhodnutí o začatí konania.

- (82) Taliansko sa v každom prípade domnieva, že zásah fondu FITD je v súlade so zásadou súkromného subjektu v trhovom hospodárstve. Po prvé FITD nemohol banke Tercas nariadiť, aby podriadeným veriteľom uložila rozdelenie nákladov nad rámec zmluvných podmienok jednotlivých úverov, podľa ktorých sa úplný odpis vyžaduje iba v prípade likvidácie. Po druhé uloženie rozdelenia nákladov podriadeným veriteľom by nijakým spôsobom neznižilo náklady členských bánk FITD. Komisia nesprávne usudzuje, že v prípade nútenej likvidácie banky Tercas by sa minimalizovali náklady hradené členskými bankami a následne fondom FITD, keby mali podriadení veritelia niešť časť strát. Taliansko konštatuje, že na základe písomných dokladov, ktoré tvoria zápisnice rady a riadiaceho výboru FITD, sa zásahom FITD, ktorý sa nakoniec vykonal, predišlo riziku eventuality žalôb spojených so stratami držiteľov podriadených úverov. Taliansko zároveň poznamenáva, že zásahom FITD sa takisto predišlo poškodeniu povesti bankového systému v dôsledku nesplatenia podriadených úverov v prípade nútenej likvidácie banky Tercas.
- (83) Preto bolo rozhodnutie FITD nezahrnúť držiteľov podriadených dlhov rozumné v súlade so zásadou súkromného subjektu v trhovom hospodárstve a môže zabrániť situácii, keď by FITD a jeho členské banky museli znášať dodatočné náklady.

5.2.2. *Pripomienky banky Banca d'Italia*

- (84) Komisia nedostala žiadne pripomienky od banky Banca d'Italia týkajúce sa selektívnej výhody realizovaných opatrení.

5.2.3. *Pripomienky ostatných zainteresovaných strán*

- (85) Pokiaľ ide o hospodársku primeranosť zásahu so zreteľom na zásadu súkromného subjektu v trhovom hospodárstve, ostatné zainteresované strany sa domnievajú, že zásah je racionálnou voľbou a je vhodný pre súkromné podniky, ako sú FITD a jeho členské banky. Podľa ostatných zainteresovaných strán má táto vec veľa spoločných znakov s vecou Sicilcassa, v ktorej Komisia dospela k záveru, že zásah nepredstavuje štátnu pomoc vzhľadom na rozhodujúcu účasť súkromných subjektov. Rovnako ako vo veci Sicilcassa zohral FITD úlohu garanta vyplatenia vkladateľov v súlade s predpismi o systémoch ochrany vkladov, pričom zásahy FITD schválili riadiace orgány na základe rovnakých kritérií a Banca d'Italia vykonávala rovnaké funkcie. Zainteresované strany sa takisto domnievajú, že keďže v Taliansku neexistuje viac verejne kontrolovaných bánk, sú v súčasnosti všetci členovia FITD súkromnými bankami. FITD teda môže fungovať iba ako súkromnoprávny subjekt.
- (86) Ostatné zainteresované strany preskúmali predchádzajúce prípady alternatívnych zásahov FITD ⁽⁴⁵⁾ a ich ekonomické zdôvodnenie, a to aj za obdobie, keď bola účasť na systéme ochrany vkladov čisto dobrovoľná. Podniky sa rozhodli stať sa členmi systému ochrany vkladov, aj keď sa to v zákone nevyžadovalo. Ostatné zainteresované strany odmietajú argument, že súkromný subjekt v trhovom hospodárstve *nemusí znášať náklady spojené s vyplatením vkladateľov* a neposkytuje nevratné príspevky alebo záruky bez poplatku, ako to Komisia uviedla vo svojom rozhodnutí o začatí konania.
- (87) Okrem toho ostatné zainteresované strany zdôrazňujú, že konanie FITD a jeho členských bánk by sa nemalo posudzovať na abstraktnom základe (s odvolávaním sa na hypotetický scenár bez regulácie), ale skôr na základe regulačného rámca, v ktorom tieto subjekty pôsobia. Ak v tejto súvislosti podobne ako v tomto prípade pokrytie kapitálového deficitu predstavuje najmenej nákladné opatrenie pre členské banky, so zreteľom na regulačný rámec, ktorý vyžaduje vyplatenie vkladov v určitej výške, je takýto zásah pre súkromný subjekt v trhovom hospodárstve najrozumnejšou voľbou.

⁽⁴⁵⁾ Veci Banca di Girgenti, Banca di Credito di Trieste SpA – Kreditna Banka (BCT) a Cassa di Risparmi e Depositi di Prato.

- (88) Ostatné zainteresované strany spochybňujú tvrdenie Komisie, že pri uplatňovaní zásady súkromného subjektu v trhovom hospodárstve nie je potrebné zohľadniť náklady na vyplatenie vkladateľov v prípade nútenej likvidácie, pretože vyplývajú zo záväzkov FITD ako systému ochrany vkladov, ktorý je povinný konať vo verejnom záujme tým, že chráni vkladateľov. Tvrdia, že v prípade riešenia krízovej situácie banky Banco Espírito Santo v Portugalsku ⁽⁴⁶⁾ Komisia dospela k záveru, že náklady vyplývajúce z vyplatenia vkladateľov v prípade likvidácie by sa mali zohľadniť pri uplatňovaní zásady súkromného subjektu v trhovom hospodárstve. Okrem toho Komisia nemôže porovnávať túto vec s rozsudkom Súdneho dvora vo veci Land Burgenland ⁽⁴⁷⁾, pretože Súdny dvor rozlišoval medzi opatreniami pripísateľnými štátu, ktorý koná ako akcionár, a opatreniami, v prípade ktorých štát vystupuje ako verejný orgán.
- (89) Ostatné zainteresované strany poukazujú aj na to, že o zásahu sa rozhodlo na základe kritéria nižších nákladov za pomoci renomovanej audítorskej a poradenskej spoločnosti s cieľom nájsť riešenie, ktoré by bolo pre členské banky najmenej nákladné a riskantné. Na tomto základe FITD navrhol zásah, ktorý umožnil výrazne znížiť náklady pre členské banky, predísť riziku likvidácie a zabrániť prípadným negatívnym účinkom vyplývajúcim z prípadnej nútenej likvidácie banky Tercas.
- (90) Pokiaľ ide o posúdenie, či celkové náklady na podporné opatrenia fondu FITD boli nižšie ako v prípade scenára likvidácie banky Tercas, ostatné zainteresované strany konštatujú, že náklady na záručné krytie úverového rizika jednorazovo splatných úverov v súvislosti s [...] by sa nemali pri posudzovaní jednotlivých nákladov na podporné opatrenia zohľadňovať. Tieto náklady sa nezohľadnili v odhadoch nákladov FITD v prípade likvidácie banky Tercas. Tvrdia, že výpočet Komisie, podľa ktorého úspory nákladov v prípade zásahu predstavujú len 3 milióny EUR, je nesprávny. V správe [...], v ktorej sa uvádza najmenej nákladné a najmenej riskantné riešenie pre FITD a jej členské banky, sa v odhadovaných nákladoch na nútenú likvidáciu nezohľadnilo riziko spojené s úvermi poskytnutými [...], čo predstavuje približne 35 miliónov EUR. Na účely správneho porovnania dvoch scenárov vyplatenia vkladateľov a alternatívneho zásahu „je potrebné porovnať zásah na ozdravenie a zásah v scenári likvidácie po odpočítaní pozície [...], ktorej riziko nebolo ocenené v odhade nákladov likvidácie“ ⁽⁴⁸⁾. Podľa správnosti by sa preto mal porovnať záväzok „nepresahujúci 295 miliónov EUR na ozdravenie s nákladmi v prípade likvidácie, ktoré sa odhadujú na 333 miliónov EUR“ ⁽⁴⁹⁾. Z tohto dôvodu ostatné zainteresované strany tvrdia, že skutočný rozdiel medzi týmito dvoma scenármi predstavoval minimálne 38 miliónov EUR. Tento postoj podľa nich potvrdzuje aj skutočnosť, že úvery kryté zárukou FITD si v skutočnosti vybrala banka Tercas ⁽⁵⁰⁾. FITD neuskutočnil žiadnu platbu za záruku vo výške 35 miliónov EUR, ktorú Komisia nesprávne zahrnula do výpočtu nákladov na zásah.
- (91) Podobne by ani suma 30 miliónov EUR vyplývajúca z oslobodenia od dane nemala byť v plnej výške zahrnutá do posudzovania „najnižších nákladov“. FITD by musel tieto náklady znášať iba v prípade, že by Komisia neschválila toto oslobodenie od dane.
- (92) Ostatné zainteresované strany poukazujú odhadované výdavky vo výške 1,9 miliardy EUR v prípade likvidácie, z ktorých by bola vymožitelná len časť (podľa správy [...] 1,5 miliardy EUR). Takisto poukazujú na skutočnosť, že suma 1,9 miliardy EUR z vkladov, ktorá v prípade likvidácie nebola krytá systémom náhrad, by znamenala riziko nákazy pre členské banky a bankový systém vo všeobecnosti. Toto riziko môže mať „potenciálne enormné“ právne dôsledky a odraziť sa na dobrej povesti. Ostatné zainteresované strany sa takisto domnievajú, že v prípade nútenej likvidácie banky Tercas by vyhladky na vrátenie časti počiatočných nákladov odhadovaných na 1,9 miliardy EUR mohli byť ohrozené nárokmi na náhradu škody zo strany podriadených veriteľov.
- (93) Správa [...], na základe ktorej FITD vypočítal nižšie náklady, sa vzťahuje na finančnú pozíciu k 31. decembru 2013, ale BPB predložila aktualizované posúdenie vplyvu na FITD vyplývajúce zo scenára likvidácie 31. júla 2014, teda k dátumu mimoriadnej schôdze akcionárov o rekapitalizácii banky Tercas, na ktorej sa formálne vymedzil daný zásah. Odhadované náklady vychádzajúce z tohto aktualizovaného posúdenia sa pohybujú na úrovni [350 – 750] miliónov EUR. Rozdiel medzi týmto odhadom a odhadom vychádzajúcim zo situácie

⁽⁴⁶⁾ Rozhodnutie Komisie z 3. augusta 2014 vo veci SA.39250 (2014/N) – Portugalsko – Riešenie krízovej situácie banky Banco Espírito Santo S.A. (Ú. v. EÚ C 393, 7.11.2014, s. 1) body 75 – 77.

⁽⁴⁷⁾ Spojené veci C-214/12 P, C-215/12 P a C-223/12 P, Land Burgenland a i./Komisia, ECLI:EU:C:2013:682, bod 60.

⁽⁴⁸⁾ Pozri zápisnicu z rokovania riadiaceho výboru FITD z 30. mája 2014, s. 4. Správa generálneho riaditeľa FITD, dokument č. 7/2014, s. 5.

⁽⁴⁹⁾ Pozri správu generálneho riaditeľa FITD z 28. mája 2014, dokument č. 7/2014, s. 5.

⁽⁵⁰⁾ Pozri oznámenie banky Tercas fondu FITD z 1. apríla 2015.

k 31. decembru 2013 uvedený v správe je dôsledkom reklasifikácie účtovných pozícií z „bonitných“ k 31. decembru 2013 na „znehodnotené“ k 31. júlu 2014 a zvýšenia vkladov, ktoré by FITD musel vyplatiť.

- (94) Ostatné zainteresované strany odmietajú tvrdenie Komisie, že náklady, ktoré fondu FITD údajne vznikli v súvislosti s poskytnutím podpory, by bolo možné ďalej znižovať odpisom podriadeného dlhu. K dátumu, ku ktorému sa FITD rozhodol zasiahnuť, alternatíva splatenia podriadených dlhov pomocou vnútorných zdrojov nepredstavovala z právneho hľadiska uskutočniteľné riešenie. V talianskych právnych predpisoch sa stanovuje možnosť účtovného odpisu iba v prípade nútej likvidácie. V prípade pokusu o záchranu pomocou vnútorných zdrojov by členské banky FITD museli znášať nadmerné bezprostredné náklady bez istoty vymoženía. Spory s držiteľmi podriadených dlhov by zvýšili náklady na likvidáciu a náklady členských bánk FITD z dôvodu zníženia hodnoty aktív v likvidácii. Výsledný účinok presahovania by sa negatívne premietol do dôvery zákazníkov, dobrej povesti a stability bankového systému. Ostatné zainteresované strany argumentujú aj tým, že väčšinu podriadených veriteľov banky Tercas tvorili jednotliví sporitelia a vkladatelia a že osobitný komisár už prijal jediné možné opatrenie rozdelenia nákladov voči podriadeným veriteľom, ktoré spočíva v odklade vyplatenia kupónov z dlhopisov v držbe banky Banco Popolare S. c.
- (95) V neposlednom rade ostatné zainteresované strany zdôrazňujú, že scenár likvidácie, ktorý bol v správe [...] vybraný na analýzu nižších nákladov, nie je najpesimistickejší scenár. Odhadované náklady na likvidáciu vychádzali i) z možnosti identifikácie subjektu ochotného nadobudnúť časť pobočiek aj v prípade likvidácie; a ii) z predchádzajúceho prerušenia pracovného pomeru s nepreloženým personálom, s ktorým by bolo spojené vyplatenie 12-mesačného odstupného pre každého zamestnanca. Správa [...], ktorú FITD použil ako základ svojho rozhodnutia o zásahu, vychádzala z umierneného scenára, ale zvažili sa aj alternatívne pesimistické scenáre.
- (96) Okrem toho je potrebné predpokladať, že zásah FITD neposkytol banke Tercas výhodu, pretože súčasne s ním poskytla banka BPB banke Tercas kapitálovú injekciu, ktorá bola súbežná, významná a porovnateľná so zásahom FITD.
- (97) Vzhľadom na tieto skutočnosti by sa mal zásah považovať za najmenej nákladné a najmenej rizikové riešenie pre členské banky FITD.

5.3. Zlučiteľnosť

5.3.1. Pripomienky Talianska

- (98) Komisia nedostala žiadne pripomienky od Talianska týkajúce sa zlučiteľnosti realizovaných opatrení.

5.3.2. Pripomienky banky Banca d'Italia

- (99) Komisia nedostala žiadne pripomienky od Banca d'Italia týkajúce sa zlučiteľnosti vykonaných opatrení.

5.3.3. Pripomienky ostatných zainteresovaných strán

- (100) Ostatné zainteresované strany konštatujú, že aj keby tieto opatrenia predstavovali štátnu pomoc, bola by zlučiteľná s vnútorným trhom. Tvrdia, že plán reštrukturalizácie banky Tercas jej umožní obnoviť dlhodobú životaschopnosť, že zásah FITD je obmedzený na nevyhnutné minimum a že zásahom sa obmedzí prípadný vplyv na štruktúru hospodárskej súťaže na trhu.
- (101) Pokiaľ ide o dlhodobú životaschopnosť, ostatné zúčastnené strany tvrdia, že osobitný komisár konal s cieľom napraviť nedostatky organizácie a systému vnútorných kontrol banky Tercas. Osobitný komisár zameral svoju pozornosť na vznik anomálií v oblasti riadenia (úver, účasti, spory) a následné správne posúdenie súvisiacich rizík (neisté výsledky, odpisy, rezervy). Okrem toho zaviedol postupné znižovanie zadlženosti (deleveraging) s cieľom

kompenzovať výrazné zmenšenie klientskej základne. Osobitný komisár racionalizoval aj štruktúry (revízia obchodného modelu s následnou možnosťou zatvorenia niektorých pobočiek, plán zníženia počtu pracovníkov, zjednodušenie organizačnej štruktúry, zníženie administratívnych nákladov) s cieľom výrazne znížiť náklady na štruktúrnom základe. Rekapitalizácia banky Tercas zo strany FITD a BPB bola najlepší spôsob, ako rýchlo vyriešiť problém nedostatočnej likvidity banky. BPB na seba prevzala obchodné riziko spojené s ozdravením banky Tercas, keď do nej vložila značné finančné a iné zdroje s cieľom zabezpečiť úspech priemyselného projektu.

- (102) BPB tvrdí aj, že vypracovala stratégiu zásahu založenú na zlepšení marže z úverov a vkladov ⁽⁵¹⁾, racionalizácii nákladov ⁽⁵²⁾, rozvoji skupinových synergii, pozornom monitorovaní úverovej kvality, zlepšení kvality úverov, optimalizácii riadenia znehodnotených pohľadávok prostredníctvom predaja nesplácaných úverov, opatreniach na posilnenie profilu likvidity ⁽⁵³⁾ a poskytovaní manažérskych zdrojov. BPB uvádza, že štruktúrne prvky plánu ozdravenia boli vypracované v rámci jej podnikateľského plánu na roky 2015 – 2019. BPB sa zároveň domnieva, že tieto prvky svedčia o „jednotnej postupnosti úloh [...] zameraných na obnovenie ziskovosti banky Tercas“. Tvrdí tiež, že absencia podrobného plánu reštrukturalizácie by nemala Komisii brániť, aby „všeobecné programy“ s „konzistentným smerovaním“ hodnotila kladne ⁽⁵⁴⁾.
- (103) Zásah sa obmedzoval na nevyhnutné minimum 1. z dôvodov uvedených v predchádzajúcich odôvodneniach 90 až 93; 2. pretože to bolo jediné uskutočniteľné riešenie a 3. pretože FITD len čiastočne prispel k vyrovnaní kapitálového deficitu a k obnove minimálnych kapitálových pomerov. Ostatné zainteresované strany konštatujú, že vzhľadom na rozsah straty banky Tercas neexistovali menej nákladné alternatívy ako akvizícia banky Tercas bankou BPB, a to ani napriek úsiliu osobitného komisára nájsť iných kupujúcich ⁽⁵⁵⁾. Úsilie o zníženie nákladov na nevyhnutné minimum potvrdzuje aj skutočnosť, že strany sa s cieľom dosiahnuť dohodu o výške kapitálového deficitu banky Tercas obrátili na rozhodcu, pričom znížili sumu, ktorú si nárokovala BPB, z [300 – 800 EUR] miliónov na 265 miliónov EUR.
- (104) Náklady na zásah sa ďalej znížili opatreniami na rozdelenie nákladov. Základný kapitál sa vynuloval, v dôsledku čoho stratili akcionári celú svoju investíciu. Navyše tam, kde to bolo možné, sa pozastavilo vyplácanie kupónov z podriadených dlhopisov. Ostatné zainteresované strany argumentujú, že nebolo možné očakávať ďalšie ústupky zo strany držiteľov podriadených dlhov, pretože podľa aktuálne platného vnútroštátneho práva boli tieto subjekty zaviazané k účasti na stratách iba v prípade nútenej likvidácie. Absencia dodatočných nákladov pre držiteľov podriadeného dlhu však nemala za následok väčšie zaťaženie verejných financií, pretože prostriedky na zásah pochádzali výlučne zo súkromných zdrojov. Navyše ústupky držiteľov podriadených dlhov by mohli znamenať dodatočné náklady a riziká pre členské banky FITD. Tieto negatívne účinky by vyplynuli z rozpadu banky Tercas, rizika právnych krokov klientov banky Tercas a negatívneho vplyvu na povest banky Tercas a stabilitu celého bankového systému. Absencia dodatočných nákladov pre držiteľov podriadeného dlhu nenesie so sebou morálny hazard (riziko neopatrného riadenia), keďže náklady spojené s krytím kapitálového deficitu v plnej výške absorboval bankový systém bez ďalších nákladov pre daňovníkov.
- (105) Ostatné zainteresované strany konštatujú aj to, že skutočnosť, že podriadený dlh sa nekonvertoval ani neodpísal, bola v súlade s ustanoveniami bodu 42 oznámenia o bankovníctve, v ktorom sa uvádza, že prípadné príspevky požadované od vkladateľov nepredstavujú povinnú súčasť rozdelenia bremena. Takéto konanie bolo aj v súlade s bodom 45 uvedeného oznámenia, ktorý umožňuje výnimku zo všeobecnej zásady konverzie či odpisu podriadených dlhov, „keď by realizácia takýchto opatrení ohrozila finančnú stabilitu alebo by viedla k neprimeraným výsledkom“.
- (106) Okrem toho ostatné zainteresované strany uvádzajú, že nevyplácanie odmien alebo nedostatočné odmeňovanie sa považujú za prípustné, ak ich rovnako ako v tomto prípade kompenzuje dôkladná a rozsiahla reštrukturalizácia a sú odôvodnené hľadaním kupca pre banku v kríze.

⁽⁵¹⁾ [...]

⁽⁵²⁾ [...]

⁽⁵³⁾ [...]

⁽⁵⁴⁾ BPB sa odvoláva na stanovisko Komisie vo veci T-11/96, BP Chemicals/Komisia, EU:T:1998:199, podľa ktorého „vypracúvanie plánu reštrukturalizácie nie je statický proces“ (bod 105 rozsudku). Podľa BPB aj niektoré nedávne rozhodnutia Komisie potvrdzujú, že neschopnosť včas predložiť plán reštrukturalizácie nevyklučuje prijatie rozhodnutia o zlučiteľnosti daného opatrenia s vnútorným trhom. Pozri rozhodnutie Komisie z 13. februára 2014 vo veci SA.36663(2014/NN) – Španielsko – Opatrenia podpory pre SGR (Ú. v. EÚ C 120, 23.4.2014, s. 1) a rozhodnutie Komisie (EÚ) 2015/1092 z 23. júla 2014 o štátnej pomoci SA.34824 (2012/C), SA.36007 (2013/NN) SA.36658 (2014/NN), SA.37156 (2014/NN), SA.34534 (2012/NN), ktorú poskytlo Grécko bankovej skupine National Bank of Greece Group v súvislosti s: rekapitalizáciou a reštrukturalizáciou banky National Bank of Greece S.A., riešením krízovej situácie banky First Business Bank S.A. prostredníctvom prevodného príkazu banke National Bank of Greece S.A., riešením krízovej situácie banky Probank S.A. prostredníctvom prevodného príkazu banke National Bank of Greece S.A., riešením krízovej situácie bánk Cooperative Bank of Lesbos-Limnos, Cooperative Bank of Achaia a Cooperative Bank of Lamia (Ú. v. EÚ L 183, 10.7.2015, s. 29).

⁽⁵⁵⁾ Pozri žiadosť o zásah, ktorú osobitný komisár predložil fondu FITD 25. októbra 2013, s. 3; „nedostatok alternatívnych riešení“ k navrhovanej transakcii BPB bol uznaný aj v zápisnici riadiaceho výboru FITD z 28. októbra 2013, s. 4.

(107) Navyše zásah nenaruša hospodársku súťaž na vnútornom trhu vzhľadom na:

1. malú veľkosť a obmedzený geografický rozsah operácií banky Tercas;
2. skutočnosť, že BPB bola jediný subjekt, ktorý vyjadril skutočný záujem o kapitálovú injekciu do banky Tercas, a že Komisia zdôraznila, že predaj banky v ťažkostiach (ktorej činnosti je údajná pomoc prospešná) súkromnému subjektu na trhu v rámci „otvoreného“ predajného procesu je formou zmiernenia potenciálneho narušenia hospodárskej súťaže ⁽⁵⁶⁾;
3. dostatočne účinný charakter plánu reštrukturalizácie banky Tercas a skutočnosť, že v tomto pláne sa počíta s integráciou banky Tercas do BPB.

(108) Predaj banky Tercas banke BPB bol jedinou uskutočniteľnou alternatívou, ktorá riešila otázky vznesené talianskym dozorným orgánom a ktorou sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže. Navyše operácia reštrukturalizácie viedla ku kompletnej rekapitalizácii banky Tercas a významnému navýšeniu kapitálu zo strany BPB na realizáciu tejto operácie.

(109) S odvolaním sa na predchádzajúce rozhodnutia Komisie ⁽⁵⁷⁾ ostatné zainteresované strany tvrdia, že rekapitalizácia banky Tercas a jej akvizícia bankou BPB v dôsledku nenávratného pokrytia kapitálového deficitu fondom FITD môže byť odôvodnená, ak je nutné zaistiť prevod podnikových aktív a vykonať dôkladnú a rozsiahlu reštrukturalizáciu banky. V tomto prípade by žiadne riešenie, ktorým by bolo možné prekonať vážnu krízu banky Tercas, nezaručovalo návratnosť. Prípadná žiadosť fondu FITD o odmenu by zhoršila finančnú situáciu banky Tercas alebo by mala za následok vyššie náklady pre kupujúcu banku.

6. POSÚDENIE OPATRENÍ

6.1. Existencia štátnej pomoci

(110) V zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi. Komisia posúdi, či sú v prípade zásahov FITD splnené tieto kumulatívne podmienky.

(111) Pokiaľ ide o schému oslobodenia od dane ustanovenú v odôvodnení 4 rozhodnutia o začatí konania, Komisia konštatuje, že talianske orgány ju neoznámili. Okrem toho na základe informácií, ktoré má Komisia aktuálne k dispozícii, sa daná schéma v tomto prípade neuplatnila. Na túto schému sa teda toto rozhodnutie nevzťahuje.

6.1.1. Štátne prostriedky a pripísateľnosť štátu

(112) Súdny dvor opakovane potvrdil, že všetky finančné prostriedky, ktoré verejné orgány skutočne vynakladajú na podporu podnikania, podliehajú kontrole štátnej pomoci bez ohľadu na to, či tieto prostriedky predstavujú dlhodobý majetok verejného sektora alebo nie. Povinné príspevky uložené, spravované a rozdeľované v súlade s právnymi predpismi alebo inými verejnými normami znamenajú prítomnosť štátnych prostriedkov, a to aj vtedy, keď nie sú spravované verejnými orgánmi ⁽⁵⁸⁾. Samotná skutočnosť, že tieto prostriedky sú financované zo súkromných príspevkov, nie je dostatočná na vylúčenie verejnej povahy týchto prostriedkov. Relevantným faktorom nie je priamy pôvod finančných prostriedkov, ale stupeň zásahu verejnej moci pri vymedzení opatrení a spôsobu ich financovania ⁽⁵⁹⁾.

⁽⁵⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 31.

⁽⁵⁷⁾ Rozhodnutie Komisie z 27. marca 2012 vo veci SA.26909 (2011/N) – Portugalsko – Banco Português de Negócios (BPN), body 247 a 248; rozhodnutie Komisie z 18. februára 2014 – Poľsko – Schéma likvidácie úverových družstiev, bod 65; rozhodnutie Komisie z 30. mája 2012 – Španielsko – Reštrukturalizácia bánk CAM a Banco CAM, bod 113; pozri aj body 119 a 120.

⁽⁵⁸⁾ Vec C-173/73, Taliansko/Komisia, ECLI:EU:C:1974:71, bod 16; spojené veci C-89/90 až C-83/90, Société Compagnie Commerciale de l'Ouest a i./Receveur principal des douanes de La Pallice-Port, ECLI:EU:C:1992:118, bod 35; vec C-206/06, Essent Netwerk Noord a i., ECLI:EU:C:2008:413, body 58 – 74; vec T-384/08, Elliniki Nafpigokataskevastiki a i./Komisia, EU:T:2011:650, bod 87.

⁽⁵⁹⁾ Vec T-139/09, Francúzsko/Komisia, ECLI:EU:T:2012:496, body 63 a 64.

- (113) Okrem toho, ako zdôraznil Súdny dvor vo veciach *Ladbroke* ⁽⁶⁰⁾, *Stardust Marine* a *Doux Élevage*, prostriedky, ktoré zostávajú pod verejnou kontrolou, a teda k dispozícii verejným orgánom, tvoria štátne prostriedky.
- (114) Vo veci *Doux Élevage* Súdny dvor rozhodol, že nie je možné preukázať, že činnosti obchodnej organizácie, ktorej prostriedky boli získané pomocou povinného príspevku od štátu, sú pripísateľné štátu. Na podporu tohto rozhodnutia Súdny dvor uviedol, že ciele sledované prostredníctvom využívania prostriedkov stanovila výlučne organizácia a že povinný charakter príspevkov v tomto prípade nezávisel od „sledovania konkrétnych cieľov politik vymezených a stanovených orgánmi verejnej moci“. Štát kontroloval iba platnosť a zákonnosť výberu príspevkov organizáciou, t. j. procesný rámec, a nemohol ovplyvniť správu finančných prostriedkov.
- (115) Podľa judikatúry súdnych orgánov Únie je teda opatrenie pripísateľné štátu a financované zo štátnych prostriedkov vtedy, ak z viacerých ukazovateľov vyplýva, že v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi štát vykonáva kontrolu a vplyv, aby pomocou prostriedkov súkromného subjektu zabezpečil dosiahnutie cieľa verejného záujmu, ktorým bol tento subjekt poverený.
- (116) Vo veci *Stardust Marine* Súdny dvor navyše objasnil, že pripísateľnosť opatrenia pomoci štátu, ak toto opatrenie prijal *prima facie* nezávislý orgán, ktorý sám osebe nie je súčasťou štátnej organizácie, možno odvodiť na základe súboru ukazovateľov vyplývajúcich z okolností prípadu. Príkladom takéhoto ukazovateľa je skutočnosť, že daný orgán nemôže prijať napadnuté rozhodnutie, ktoré by mohlo predstavovať štátnu pomoc, bez toho, aby zohľadnil požiadavky alebo usmernenia verejných orgánov. Na základe iných ukazovateľov možno za určitých okolností vyvodiť záver, že opatrenie pomoci prijaté podnikom je pripísateľné štátu.
- (117) Pokiaľ ide o opatrenia, v prípade ktorých Komisia začala v tejto veci formálne vyšetrovacie konanie, je potrebné pripomenúť, že v smernici 94/19/ES zákonodarca Únie zaviedol systémy ochrany vkladov s politickým cieľom zachovať a zlepšiť „stabilitu finančného systému“ ⁽⁶¹⁾, čím týmto systémom udelil mandát na ochranu vkladateľov ⁽⁶²⁾. Okrem toho podľa uvedenej smernice sú členské štáty povinné určiť jeden alebo viac systémov ochrany vkladov, ktoré vkladateľov vyplatia v prípade zlyhania úverovej inštitúcie. Keďže v smernici 94/19/ES sa nestanovuje možnosť ďalších zásahov, je na uvážení členských štátov, či systémom ochrany vkladov umožnia, aby išli nad rámec svojej funkcie vyplácania a aby inak využívali dostupné finančné prostriedky.
- (118) Smernica 2014/49/EÚ ponecháva túto situáciu bezo zmeny, ale je explicitnejšia, pokiaľ ide o povahu takýchto alternatívnych opatrení. Cieľom týchto opatrení je predchádzať zlyhaniu úverovej inštitúcie, aby sa zabránilo nielen „vzniku nákladov na vyplácanie náhrad vkladateľom“, ale aj nákladom „pre hospodárstvo ako celok, ktoré súvisia so zlyhaním úverovej inštitúcie“ a „iným nepriaznivým dôsledkom“, ako napríklad dôsledkom „na finančnú stabilitu a dôveru vkladateľov“ ⁽⁶³⁾.
- (119) Podľa smernice 2014/49/EÚ členské štáty môžu povoliť systémom ochrany vkladov zasiahnuť s cieľom zachovať prístup vkladateľov ku krytým vkladom, a to tak v počiatočnej fáze ozdravovania inštitúcie, ako aj v rámci vnútroštátneho insolvenčného konania ⁽⁶⁴⁾. Komisia konštatuje, že na rozdiel od pozície ostatných zainteresovaných strán uvedených v odôvodnení 79, povaha pomoci alternatívnych opatrení systému ochrany vkladov nezávisí od toho, či je tento systém určený na predchádzanie zlyhaniu úverovej inštitúcie alebo predstavuje zásah v prípade likvidácie.
- (120) Okrem toho má ochrana investorov a vkladateľov špecifické postavenie v talianskom práve: v súlade s článkom 47 talianskej ústavy „republika [...] chráni úspory vo všetkých formách“ ⁽⁶⁵⁾. *Banca d'Italia*, verejná

⁽⁶⁰⁾ Vec C-83/98 P, *Francúzsko/Ladbroke Racing a Komisia*, ECLI:EU:C:2000:248, bod 50; „[...] aj keď čiastky [...] nie sú trvale vo vlastníctve štátnej pokladnice, skutočnosť, že sú neustále pod verejnou kontrolou, a teda k dispozícii príslušným vnútroštátnym orgánom, je dostatočujúca na to, aby boli kvalifikované ako štátne prostriedky [...]“.

⁽⁶¹⁾ Pozri okrem iného odôvodnenia 1 a 16 smernice 94/19/ES.

⁽⁶²⁾ Pozri článok 3 a odôvodnenia 1, 2, 3, 11, 12, 15, 16, 20, 21, 24 a 25 smernice 94/19/ES.

⁽⁶³⁾ Pozri okrem iného odôvodnenia 3, 4 a 16 smernice 2014/49/EÚ.

⁽⁶⁴⁾ Pozri článok 11 ods. 3 a ods. 6 smernice 2014/49/EÚ.

⁽⁶⁵⁾ „La Repubblica [...] tutela il risparmio in tutte le sue forme“.

inštitúcia, ktorej správanie je teda samo osebe pripísateľné členskému štátu a ktorá nie je vyňatá z pôsobnosti článku 107 zmluvy z dôvodu, že ide o ústavne nezávislý orgán⁽⁶⁶⁾, je zodpovedná za zachovávanie stability talianskeho bankového systému⁽⁶⁷⁾ v záujme ochrany vkladateľov⁽⁶⁸⁾.

- (121) Vzhľadom na uvedené skutočnosti by sa mal článok 96a zákona o bankách vykladať ako konkrétne vymedzenie verejného mandátu ochrany vkladateľov, uplatniteľné na systémy ochrany vkladov uznané v Taliansku. So zreteľom na poslednú vetu v článku 96a ods. 1, podľa ktorej môžu systémy ochrany vkladov „zasiahnuť v ďalších prípadoch a iným spôsobom“ ako vyplatením vkladateľov, sa talianske orgány rozhodli povoliť svojim uznaným systémom ochrany vkladov, aby prostriedky získané od členských bánk použili na rôzne typy zásahov. V dôsledku toho je článok 96a zákona o bankách na jednej strane základom pre uznanie FITD ako povinného systému ochrany vkladov v Taliansku a na druhej strane poskytuje fondu FITD právomoc potrebnú na realizáciu zásahov podpory.
- (122) Skutočnosť, že FITD má formu súkromnoprávneho konzorcia⁽⁶⁹⁾ je v tejto súvislosti irelevantná, pretože samotnú štruktúru inštitúcie všeobecného práva nemožno považovať za dostatočnú na vylúčenie možnosti, že opatrenie pomoci prijaté inštitúciou tohto typu je pripísateľné štátu, ako objasnil Súdny dvor vo veci Stardust Marine. Ciele fondu FITD, teda sledovanie spoločných záujmov členov fondu prostredníctvom konsolidácie bezpečnosti vkladov a ochrany dobrej povesti bankového systému, sa jasne zhodujú s verejnými záujmami. Táto zhoda však nemusí nevyhnutne znamenať, že podnik môže prijať rozhodnutie bez toho, aby prihliadal na ustanovenia verejných orgánov. Okrem toho nie je nutné, aby vplyv štátu vyplýval z právne záväzného aktu verejného orgánu. Všeobecná nezávislosť podniku nevyklučuje konkrétne zapojenie štátu.
- (123) Talianske právne predpisy a právne predpisy Únie v každom prípade dávajú banke Banca d'Italia právomoci a prostriedky, aby zabezpečila, aby všetky operácie FITD ako systému ochrany vkladov v zmysle zákona o bankách spĺňali tento verejný mandát a prispievali k ochrane vkladateľov. To sa jasne stanovuje v úvodnej vete článku 96b ods. 1 zákona o bankách, kde zoznamu všetkých právomocí, ktoré Banca d'Italia vykonáva v súvislosti s talianskymi systémami ochrany vkladov, predchádza tvrdenie, že tieto právomoci sa musia vykonávať „so zreteľom na ochranu investorov a stabilitu bankového systému“.
- (124) Za týchto okolností a na rozdiel od veci *Doux élevage*, kde cieľ schválenia *ex post* zo strany verejnej správy mal čisto procedurálny charakter, musí Banca d'Italia schváliť každý takýto zásah FITD, pričom posúdi jeho súlad s verejným mandátom v zmysle zákona o bankách.
- (125) Tvrdenie talianskych orgánov, že podľa tejto logiky by sa prudenciálny dohľad mal považovať za výkon štátneho dohľadu nad bankami, a preto sa zdroje bánk musia považovať za verejné prostriedky (odôvodnenie 53), je zjavne irelevantné. Komisia sa obmedzila na konštatovanie, že účelom bankového dohľadu, ktorý vykonáva Banca d'Italia, nie je monitorovať vykonávanie verejného mandátu udeleného bankám podliehajúcich dohľadu.
- (126) Priorita verejného mandátu a príslušné verejné kontroly sú uznané v stanovách FITD⁽⁷⁰⁾, podľa ktorých všetky zásahy podpory musia spĺňať kumulatívne podmienky týkajúce sa „vyhliadok ozdravenia“ a očakávania „nižších nákladov v porovnaní s nákladmi spojenými so zásahom v prípade likvidácie“ (zásada nižších nákladov). Z týchto kumulatívnych podmienok vyplýva, že rozhodnutie o poskytnutí podpory môže byť prijaté len vtedy, ak to fondu FITD umožní vykonávať jeho verejný mandát na ochranu sporiteľov. Skutočnosť, že podľa zákona o bankách musí zásah schváliť Banca d'Italia, túto prioritu potvrdzuje.

⁽⁶⁶⁾ Pozri vec T-358/94, *Air France/Komisia*, EU:T:1996:194, body 59 až 62, v ktorých v súvislosti s francúzskou bankou Caisse des Dépôts et Consignations Súdny dvor konštatoval, že správanie verejného subjektu je nevyhnutne pripísateľné štátu, pretože takýto subjekt je súčasťou verejného sektora, a dodal, že tento záver nemôžu vyvrátiť tvrdenia odvolávajúce sa na nezávislosť subjektu od iných štátnych orgánov.

⁽⁶⁷⁾ Podľa webového sídla banky Banca d'Italia, „Právny systém zveruje banke Banca d'Italia zodpovednosť za zachovanie stability domáceho finančného systému“. <https://www.bancaditalia.it/compiti/stabilita-finanziaria/>. Banca d'Italia je členom Európskeho výboru pre systémové riziká, Rady pre finančnú stabilitu a Výboru pre finančnú stabilitu Eurosystemu/Európskeho systému centrálnych bánk.

⁽⁶⁸⁾ Podľa webového sídla banky Banca d'Italia (časť „Dohľad nad bankovým a finančným systémom“) „Banca d'Italia je poverená dôležitými úlohami v oblasti ochrany klientov bankových a finančných sprostredkovateľov, čo je základný prvok bankového a finančného dohľadu, spolu s ďalšími cieľmi činnosti dohľadu“.

⁽⁶⁹⁾ Článok 1 stanov FITD.

⁽⁷⁰⁾ Článok 29 ods. 1.

(127) Okrem toho zákon o bankách poskytuje banke Banca d'Italia široké právomoci nad systémami ochrany vkladov:

1. v článku 96b ods. 1 písm. d) zákona o bankách sa stanovuje, že Banca d'Italia „schvaľuje zásahy systémov ochrany vkladov“;
2. v článku 96b ods. 1 písm. b) zákona o bankách sa stanovuje, že Banca d'Italia „koordinuje činnosť systémov ochrany vkladov s disciplínou bankových kríz a činnosťami v oblasti dohľadu“⁽⁷¹⁾;
3. v článku 96b ods. 1 písm. a) zákona o bankách sa stanovuje, že Banca d'Italia „uznáva systémy ochrany vkladov a schvaľuje ich stanovy za predpokladu, že tieto systémy nemajú vlastnosti, ktoré by mohli viesť k nevyváženému prerozdeleniu insolvenčných rizík na bankový systém“⁽⁷²⁾;
4. v článku 96b ods. 1 písm. h) zákona o bankách sa stanovuje, že Banca d'Italia „vydáva ustanovenia s cieľom implementovať pravidlá uvedené v [...] oddiele [IV zákona o bankách týkajúceho sa systémov ochrany vkladov]“⁽⁷³⁾.

(128) Okrem týchto právomocí, ktoré Banca d'Italia vykonáva nad fondom FITD v zmysle zákona o bankách, iba banky v nútej správe môžu byť príjemcami pomoci prostredníctvom zásahov FITD⁽⁷⁴⁾. Vyhlášku o prechode banky do nútej správy vydáva ministerstvo hospodárstva a financií na návrh banky Banca d'Italia. Následne v súlade so stanovami FITD „fond intervenuje [...] v prípadoch nútej správy členských bánk, ktoré majú oprávnenie pôsobiť v Taliansku“⁽⁷⁵⁾. Žiadosť o zásah môže fondu FITD poslať iba osobitný komisár a následne ju musia schváliť akcionári banky. Osobitný komisár vo svojej funkcii verejného činiteľa zastupuje verejný záujem, menuje ho Banca d'Italia a podlieha jej dohľadu. Banca d'Italia má aj právomoc zrušiť alebo nahradiť osobitného komisára⁽⁷⁶⁾ a vydávať pokyny na zavedenie osobitných záruk a obmedzení vo vedení banky⁽⁷⁷⁾. Verejný činiteľ pod kontrolou banky Banca d'Italia má teda právomoc iniciovať intervenčné opatrenie FITD.

(129) Pokiaľ ide o právomoc schvaľovať zásahy systémov ochrany vkladov, Komisia konštatuje, že schvaľovanie je administratívny akt, ktorý predchádza nadobudnutiu platnosti opatrenia, ktoré je predmetom tohto schvaľovania. V opačnom prípade by výkon právomocí banky Banca d'Italia v súvislosti so zásahmi FITD na zabezpečenie stability finančného systému a ochrany sporiteľov nebol účinný. V praxi musí schvaľovanie prebiehať vo fáze, keď FITD ešte môže navrhované opatrenie upraviť a zmeniť pre prípad, že Banca d'Italia bude mať voči nemu námietky. Nemožno tvrdiť, že toto schvaľovanie by mohlo nasledovať po tom, ako FITD rozhodol o zásahu (ako to uviedli talianske orgány, FITD, Tercas a BPB⁽⁷⁸⁾). V tejto súvislosti sa skutočnosť, že Banca d'Italia sa ako pozorovateľ zúčastňuje na všetkých zasadnutiach rady a riadiaceho výboru FITD⁽⁷⁹⁾ javí ako relevantná (na rozdiel od toho, čo tvrdia talianske orgány, FITD, Tercas a BPB⁽⁸⁰⁾), keďže Banca d'Italia tak má možnosť v počiatočnej fáze vyjadriť svoje pochybnosti o plánovaných zásahoch.

⁽⁷¹⁾ „La Banca d'Italia, avendo riguardo alla tutela dei risparmiatori e alla stabilità del Sistema bancario [...] coordina l'attività dei sistemi di garanzia con la disciplina delle crisi bancarie e con l'attività di vigilanza“.

⁽⁷²⁾ „La Banca d'Italia, avendo riguardo alla tutela dei risparmiatori e alla stabilità del Sistema bancario [...] riconosce i sistemi di garanzia, approvandone gli statuti, a condizione che i sistemi stessi non presentino caratteristiche tali da comportare una ripartizione squilibrata dei rischi di insolvenza sul sistema bancario“.

⁽⁷³⁾ „La Banca d'Italia, avendo riguardo alla tutela dei risparmiatori e alla stabilità del Sistema bancario [...] emana disposizioni attuative delle norme contenute nella presente sezione“.

⁽⁷⁴⁾ Článok 29 ods. 1 stanov FITD.

⁽⁷⁵⁾ Pozri článok 4 stanov FITD.

⁽⁷⁶⁾ Pozri článok 71 ods. 3 zákona o bankách.

⁽⁷⁷⁾ Článok 72 ods. 4 zákona o bankách. „Banca d'Italia môže prostredníctvom pokynov pre komisárov a členov výboru pre dohľad zaviesť osobitné záruky a obmedzenia vo vedení banky. Členovia osobitných orgánov nesú za nedodržanie pokynov banky Banca d'Italia osobnú zodpovednosť“.

⁽⁷⁸⁾ Pozri odôvodnenia 47, 56 a 69.

⁽⁷⁹⁾ Článok 13 ods. 6 a článok 16 ods. 1 písm. d) stanov FITD.

⁽⁸⁰⁾ Pozri odôvodnenia 46, 58 a 71.

- (130) Súhrnne možno konštatovať, že verejné orgány majú právomoc iniciovať zásah na vlastnú žiadosť a z titulu ich právomoci schvaľovať zásahy majú na tento zásah vplyv skôr, ako sa rozhodne o jeho prijatí. Na procesnej úrovni tento vplyv ďalej upevňuje prítomnosť verejných orgánov na všetkých rozhodovacích zasadnutiach, kde majú tieto orgány možnosť vyjadriť svoje pochybnosti. Hoci schválenie opatrenia bankou Banca d'Italia by sa v zásade malo považovať skôr za schválenie *ex ante* než za schválenie *ex post* ⁽⁸¹⁾, Komisia pripomína, že aj kontrola *ex post* môže byť relevantná z hľadiska ukazovateľov pripísateľnosti, na ktoré sa upozornilo vo veci Stardust Marine.
- (131) Právomoci, ktorými disponujú verejné orgány, sa uplatnili aj v súvislosti s prijímaním uvedených opatrení podpory:
1. z dokumentov, ktoré poskytlo Taliansko, vyplýva, že Banca d'Italia schválila konkrétne zásahy v prospech banky Tercas s cieľom chrániť záujmy vkladateľov a klientov v súlade s článkom 96b ods. 1 písm. d) zákona o bankách ⁽⁸²⁾. Banca d'Italia teda schválila konkrétne zásahy fondu FITD v súvislosti s osobitnými vnútroštátnymi predpismi verejného práva;
 2. rokovania osobitného komisára banky Tercas s bankou BPB prebiehali „v súčinnosti s bankou Banca d'Italia“ ⁽⁸³⁾;
 3. Banca d'Italia „vyzvala fond“ [t. j. FITD], aby dospel k „vyváženej dohode“ s BPB, pokiaľ ide o krytie kapitálového deficitu banky Tercas, s prihliadnutím na prípadné negatívne účinky likvidácie banky Tercas a jej dcérskej spoločnosti Caripe ⁽⁸⁴⁾.
- (132) Komisia dospela k záveru, že na rozdiel od veci *Doux Élevage*, v ktorej Súdny dvor rozhodol, že ciele zásahu v plnom rozsahu určila organizácia, v tomto prípade neboli tieto ciele v plnom rozsahu vymedzené fondom FITD. V skutočnosti sú striktné predpísané jeho verejným mandátom podľa zákona o bankách a v podstate podliehajú kontrole verejných orgánov. Komisia konštatuje, že právomoc FITD zdržať sa zasahovania nemá vplyv na jej predchádzajúci záver týkajúci sa tých zásahov FITD, ktoré boli vykonané.
- (133) Okrem značnej verejnej kontroly, ktorá vyplýva z predchádzajúcich odôvodnení, musí Komisia zdôrazniť závažnú povahu príspevkov do fondu FITD, ktoré sa používajú v zásahoch.
- (134) Ako sa uvádza v oddiele 2.3, členstvo vo FITD je pre talianske banky povinné ⁽⁸⁵⁾. V tejto súvislosti je nesprávne odvolávať sa na Fond ochrany vkladov družstevných úverov (FGDCC) (pozri odôvodnenie 70) s cieľom poukázať

⁽⁸¹⁾ Pozri napríklad poznámku Irene Mecattiovej v súvislosti s článkami 96 až 96c zákona o bankách v dokumente „Testo unico bancario, Commentario“, Porzio M., Santoro V., Belli F., Losappio G., Rispoli Farina M., Giuffrè Editore, 2010: „...každý zásah systémov ochrany vkladov musí *vopred* schváliť Banca d'Italia (článok 96b ods. 1 písm. d)“; zdôraznenie kurzívou je prevzaté z pôvodného znenia.

⁽⁸²⁾ Pozri listy banky Banca d'Italia zo 4. novembra 2013 a 7. júla 2014, ktorými sa fondu FITD povoľuje vykonať uvedené zásahy podpory (prílohy 8 a 9 odpovede Talianska zo 14. novembra 2014 na žiadosť o informácie Komisie z 10. októbra 2014).

⁽⁸³⁾ V správe pripojenej k zápisnici riadiaceho výboru FITD z 30. mája 2014, s. 1 (príloha 3.9 odpovede Talianska zo 14. novembra 2014 na žiadosť Komisie o informácie z 10. októbra 2014) sa uvádza, že: „Vývoj týchto faktorov viedol ku komplexným rokovaniam medzi BPB a osobitným komisárom v súčinnosti s bankou Banca d'Italia, ktorých účelom bolo stanoviť prostriedky na realizáciu zásahu fondu s cieľom maximalizovať efektívnosť opatrenia podpory v rámci širšieho plánu reštrukturalizácie banky Tercas, založenom na rekapitalizácii bankou BPB.“

⁽⁸⁴⁾ V správe pripojenej k zápisnici riadiaceho výboru FITD z 30. mája 2014, s. 4 (príloha 3.9 odpovede Talianska zo 14. novembra 2014 na žiadosť Komisie o informácie z 10. októbra 2014) sa uvádza, že: „Banca d'Italia [...] vyzvala fond, aby sa usiloval o vyváženu dohodu s BPB v záujme pokrytia kapitálového deficitu“.

⁽⁸⁵⁾ Hoci je podľa zákona možné vystúpiť z FITD, banky majú zo zákona povinnosť vstúpiť do systému ochrany vkladov. Okrem toho, ako sa uvádza v odôvodnení 33, členstvo v FITD je povinné pre talianske banky, ktoré nie sú družstevnými úverovými bankami, a to z týchto dôvodov: 1. keďže v Taliansku neexistujú žiadne iné systémy ochrany vkladov pre obchodné banky, členstvo v FITD je *de facto* povinné; 2. podľa stanov FITD sa jeho členmi musia stať všetky talianske banky s výnimkou družstevných úverových bánk.

na údajný dobrovoľný charakter členstva v FITD, pretože v súlade so zákonom o bankách ⁽⁸⁶⁾ musia talianske úverové družstevné banky zriadiť osobitný systém ochrany vkladov vo svojej oblasti: úverové družstevné banky teda nemôžu byť členmi FITD a naopak, ostatné banky nemôžu byť členmi FGDC a musia vstúpiť do FITD. Zákonné ustanovenie ⁽⁸⁷⁾ umožňujúce členským bankám vystúpiť z FITD, na ktoré vo svojich pripomienkach poukazujú zainteresované strany (pozri odôvodnenie 70), je čisto teoretická možnosť, ktorú nemožno uplatniť, pretože tieto banky nemôžu byť členmi žiadneho iného uznaného systému ochrany vkladov.

- (135) Okrem toho rozhodnutie poskytnúť podporu prijali riadiace orgány FITD. Členské banky bez ohľadu na ich individuálne záujmy nemôžu toto rozhodnutie vetovať ani sa od zásahu dištancovať ⁽⁸⁸⁾ a musia na financovanie schváleného zásahu prispieť. Skutočnosť, že tieto zdroje nie sú zaznamenané v súvahe FITD, ale na oddelených účtoch, je len formalita, pretože tieto zdroje riadi priamo FITD.
- (136) To vedie Komisiu k záveru, že zásah je pripísateľný fondu FITD, a nie členským bankám, a že prostriedky použité na realizáciu zásahov sú prostriedkami FITD, a nie vlastnými prostriedkami členských bánk.
- (137) Keďže členstvo v FITD aj príspevky na poskytovanie podpory, o ktorých rozhodol FITD, sú povinné, Komisia dospela k záveru, že v Taliansku musia banky, ktoré nie sú družstevnými úverovými bankami, podľa talianskych právnych predpisov povinne prispievať na hradenie nákladov na poskytovanie podpory fondom FITD. Prostriedky použité na financovanie týchto zásahov podpory sú jasne predpísané, spravované a rozdeľované v súlade so zákonom alebo inými verejnými normami, a majú teda verejný charakter.
- (138) Komisia preto dospela k záveru, že v tejto veci vykonávajú talianske orgány v zásade aj v praxi stálu kontrolu nad tým, či používanie prostriedkov FITD zodpovedá cieľom verejného záujmu, a ovplyvňujú používanie týchto prostriedkov fondom FITD.
- (139) Najmä vzhľadom na skutočnosť, že verejné orgány majú formálnu právomoc požadovať zásah a schvaľovať ho, pokiaľ ide o jeho súlad s verejným mandátom (odôvodnenie 126), podľa Komisie sa úloha banky Banca d'Italia neobmedzuje na postup čisto informačného charakteru ani na obyčajnú formálnu kontrolu platnosti a zákonnosti ⁽⁸⁹⁾.
- (140) Konkrétne vo veci *Doux Élevage* Súdny dvor konštatoval, že povinný charakter príspevkov v tomto prípade nezávisel od „sledovania konkrétnych politických cieľov, stanovených a vymedzených verejnými orgánmi“. Činnosti FITD však podliehajú konkrétnym cieľom verejného záujmu, ktoré stanovili a vymedzili verejné orgány a ktoré tieto orgány kontrolujú, najmä cieľom verejného záujmu týkajúcim sa ochrany vkladateľov.
- (141) Keďže skúmané opatrenia podliehajú kontrole banky Banca d'Italia, sú kontrolované so zreteľom na ciele samotnej banky Banca d'Italia, medzi ktoré patrí aj cieľ zachovania stability finančného systému. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť tieto aspekty:
1. význam úlohy, ktorú Banca d'Italia zohráva v oblasti ochrany stability talianskeho bankového systému a ochrany vkladateľov;
 2. rozsiahle právomoci banky Banca d'Italia zamerané na zabezpečenie dodržiavania týchto ustanovení zo strany FITD.
- (142) Prvky uvedené v odôvodneniach 127 až 131 (právna regulácia, ktorá podriaďuje organizáciu prísnej kontrole a efektívnej koordinácii zo strany banky Banca d'Italia s cieľom zabezpečiť účasť na plnení hlavných cieľov verejného záujmu) svedčia o tom, že FITD má v rámci talianskej legislatívy v porovnaní s bežnými súkromnými konzorciami výnimočné právne postavenie a že, ako to vyplýva z jeho verejného mandátu, jeho účel ďaleko presahuje napríklad účel výboru CIDEF ⁽⁹⁰⁾, ktorý sa posudzoval v rozsudku vo veci *Doux Élevage*. Takéto výnimočné právne postavenie je podľa kritérií vo veci *Stardust Marine* platným ukazovateľom pripísateľnosti.

⁽⁸⁶⁾ Článok 96 zákona o bankách.

⁽⁸⁷⁾ Článok 8 stanov FITD.

⁽⁸⁸⁾ Rozhodnutie o zásahu prijíma rada alebo riadiaci výbor, ktorých zloženie je uvedené v odôvodnení 36.

⁽⁸⁹⁾ Pozri bod 38 rozsudku vo veci *Doux Élevage*.

⁽⁹⁰⁾ Comité interprofessionnel de la dinde française (CIDEF).

- (143) Vzhľadom na obsah, rozsah a účel opatrení je na základe uvedených prvkov nepravdepodobné, že verejné orgány by neboli zapojené do procesu ich prijímania. Tieto opatrenia nielenže poskytli podniku konkurenčnú výhodu, ale zabránili aj jeho zlyhaniu vďaka verejnej podpore prostredníctvom opatrení 1, 2 a 3, ktoré sú uvedené v odôvodnení 38 a ktorých cieľom bolo chrániť vkladateľov, ako aj stabilitu talianskeho bankového systému.
- (144) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že existujú dostatočné ukazovatele preukazujúce, že opatrenie je pripísateľné štátu a financované z verejných prostriedkov.
- (145) Komisia konštatuje, že aj keby niektoré aspekty pri jednotlivom posudzovaní samy osebe nestačili na vyvodenie záveru, že opatrenia sú pripísateľné štátu, z odôvodnení 118 až 144 vyplýva, že ak Komisia tento súbor ukazovateľov posudzuje komplexne, je zrejmé, že zásahy FITD sú pripísateľné štátu.
- (146) Pokiaľ ide o pripomienky predložené Talianskom a zainteresovanými stranami týkajúce sa rozhodnutia Komisie o pomoci poskytnutej bankám Banco di Sicilia a Sicilcassa, Komisia predovšetkým pripomína, že existencia štátnej pomoci je objektívny pojem a nemožno ju určiť na základe údajnej rozhodovacej praxe, ani keby sa takáto prax preukázala. Komisia navyše poznamenáva, že na rozdiel od roku 1999, keď boli schválené opatrenia podpory v prospech banky Tercas, Komisia už medzitým vypracovala a zverejnila podrobné podmienky, za ktorých podpora poskytnutá systémom ochrany vkladov predstavuje štátnu pomoc.
- (147) Okrem toho k dátumu prijatia rozhodnutia vo veci Sicilcassa Komisia ešte neupravila svoje posúdenie pripísateľnosti na základe požiadaviek súdov Únie stanovených v rozsudku vo veci Stardust Marine a ďalšej judikatúre.
- (148) V rozpore s tvrdeniami, ktoré predložilo Taliansko a zainteresované strany, rozhodovacia prax Komisie v súvislosti so zásahmi systémov ochrany vkladov ⁽⁹¹⁾ je vysoko relevantná pri určovaní, či zásah podpory FITD mal charakter štátnej pomoci. Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodnutie vo veci Sicilcassa nie je dôvodom na vznik oprávnených očakávaní zo strany Talianska a zainteresovaných strán.

6.1.2. *Selektívna výhoda, ktorá naruša hospodársku súťaž a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi*

- (149) FITD poskytol prostredníctvom zásahov podpory banke Tercas selektívnu výhodu, a predovšetkým pri ich realizácii nekonal ako súkromný subjekt v trhovom hospodárstve. Opatrenia 1, 2 a 3, ktoré neposkytujú žiadne vyhliadky ani možnosť vrátenia, nie sú opatrenia, aké by prijal súkromný subjekt v trhovom hospodárstve. Tieto opatrenia svedčia o tom, že FITD konal skôr ako subjekt vykonávajúci verejný mandát než ako súkromný subjekt v trhovom hospodárstve ⁽⁹²⁾. Takéto zásahy predstavujú poskytnutie pomoci bez poplatku, odmeny alebo zodpovedajúcej návratnosti, ktorých kombinovaný účinok bol, že sa zabránilo odchodu banky Tercas z trhu, k čomu by bez tejto podpory pravdepodobne došlo, a tak poskytujú selektívnu výhodu banke Tercas.
- (150) Aj keby sa tieto opatrenia mali posudzovať so zreteľom na správanie súkromného subjektu v trhovom hospodárstve v porovnateľnej situácii, príslušný členský štát by mal Komisii oznámiť objektívne a overiteľné dôkazy, aby preukázal, že jeho rozhodnutie bolo založené na predchádzajúcom ekonomickom posúdení porovnateľnom s posúdením racionálneho súkromného subjektu v podobnej situácii, ktorého účelom je určiť budúcu návratnosť týchto opatrení. V tomto prípade nebol Komisii predložený žiadny dôkaz potvrdzujúci, že FITD by požiadal o podnikateľský plán alebo o výpočet návratnosti investície, čo sú základné požiadavky pri akýchkoľvek investičných rozhodnutiach súkromného subjektu.

⁽⁹¹⁾ Pozri rozhodnutie vo veci SA.33001 (2011/N) – Dánsko – Časť B – Zmena dánskej schémy likvidácie pre úverové inštitúcie, body 43 až 49; rozhodnutie vo veci SA.34255 (2012/N) – Španielsko – Reštrukturalizácia CAM a Banco CAM, body 76 až 87, a rozhodnutie vo veci SA.37425 (2013/N) – Poľsko – Schéma riadnej likvidácie úverových družstiev, body 44 až 53; rozhodnutie vo veci NN 36/2008 – Dánsko – Roskilde bank A/S, body 28 až 31; rozhodnutie vo veci NN 61/2009 – Španielsko – Záchrana a reštrukturalizácia banky Caja Castilla-La Mancha, body 97 až 106.

⁽⁹²⁾ Pozri vec C-124/10 P, Komisia/EDF, ECLI:EU:C:2012:318, body 80 a 81.

- (151) Taliansko aj zainteresované strany tvrdia, že takéto opatrenia boli v skutočnosti v súlade so zásadou súkromného subjektu v trhovom hospodárstve ⁽⁹³⁾ najmä preto, že zásah umožnil fondu FITD obmedziť náklady, ktoré by inak musel znášať, najmä náklady FITD na vyplatenie vkladateľov počas nútenej likvidácie banky Tercas.
- (152) Zainteresované strany tvrdia aj to, že opatrenia FITD možno pripísať súkromnej autonómii členských bánk.
- (153) Komisia sa domnieva, že zásah je jednoznačne pripísateľný fondu FITD, ktorý podlieha kontrole verejných orgánov (pozri posúdenie v odôvodneniach 134 až 136), a nie členským bankám. Akékoľvek porovnanie so zásahmi, ktoré vykonal FITD skôr, ako členské banky mali zo zákona povinnosť sa na nich podieľať, je irelevantné, pretože členské banky v súčasnosti nemajú možnosť sa akýmkoľvek spôsobom dištancovať od realizácie konkrétnych zásahov, ako sa uvádza v odôvodneniach 134 a 135. Túto situáciu zhoršuje mechanizmus rozhodovania FITD o zásahoch, opísaný v odôvodnení 36, ktorý zvýhodňuje veľké banky ⁽⁹⁴⁾, a teda poskytuje možnosť prijímať rozhodnutia v rozpore s vôľou väčšiny členských bánk.
- (154) Tieto náklady teda vyplývajú z povinností fondu FITD ako systému ochrany vkladov, ktorý koná na základe verejného mandátu na ochranu vkladateľov. Žiadny súkromný subjekt v trhovom hospodárstve si nemusí plniť povinnosti vyplývajúce z verejného mandátu, ako je napríklad vyplatenie vkladateľov v prípade likvidácie banky Tercas. Podľa ustálenej judikatúry pri uplatňovaní zásady súkromného subjektu v trhovom hospodárstve nemožno prihliadať na tieto povinnosti vyplývajúce z verejného mandátu ⁽⁹⁵⁾.
- (155) Bez prihliadnutia na povinnosti vyplývajúce z verejného mandátu FITD preto Komisia dospela k záveru, že súkromný subjekt v trhovom hospodárstve by neprijal žiadne z troch opatrení. Absencia podnikateľského plánu alebo akýchkoľvek vyhládok návratnosti je na účely tohto posúdenia rozhodujúca a tento záver len potvrdzuje.
- (156) Banky BPB a Tercas tvrdia, že príspevok z FITD možno posudzovať súbežne so zásahom BPB ako súkromného subjektu. V tejto súvislosti Komisia pripomína, že súbežné investície tohto typu sa musia uskutočniť za úplne rovnakých podmienok pre verejných aj súkromných spoluinvestorov. Táto požiadavka zjavne nie je splnená. Banka Tercas prešla do plného vlastníctva BPB, zatiaľ čo FITD zo svojej investície žiadny podobný ekonomický prospech nemal.
- (157) Z dôvodov uvedených v odôvodneniach 149 až 156 zásahy FITD v prospech banky Tercas poskytli banke výhodu, najmä v podobe nenávratného príspevku na krytie jej kapitálového deficitu, bezplatnej záruky za niektoré úverové expozície voči [...] a podmieneného nenávratného príspevku zameraného na oslobodenie banky Tercas od daňových povinností vyplývajúcich z právnych predpisov o daniach z príjmu platných v tom čase. Všetky tieto opatrenia spolu zabránili odchodu banky Tercas z trhu. Banka Tercas by sa nestala príjemcom týchto opatrení za bežných trhových podmienok.
- (158) Komisia sa domnieva, že predmetné opatrenia sú selektívne z toho dôvodu, že sa týkajú iba banky Tercas. Tieto podporné opatrenia sú k dispozícii len bankám v nútenej správe a až po preskúmaní každého prípadu. Z týchto dôvodov sa Komisia domnieva, že opatrenia posudzované v tomto rozhodnutí boli banke Tercas poskytnuté osobitne a výlučne na to, aby sa zabránilo jej odchodu z trhu, a teda boli selektívne.
- (159) Výhody poskytnuté banke Tercas prostredníctvom zásahov fondu FITD narušili hospodársku súťaž tým, že zabránili zlyhaniu banky Tercas a jej odchodu z trhu. Banka Tercas konkuruje zahraničným spoločnostiam, takže to ovplyvnilo obchod medzi členskými štátmi.
- (160) Pokiaľ ide o opatrenie 1, dotácia vo výške 265 miliónov EUR sa poskytla v právnej forme nenávratného príspevku na krytie kapitálového deficitu banky Tercas bez akéhokoľvek prvku odmeny. Komisia sa domnieva, že prvok pomoci zodpovedá celkovej sume 265 miliónov EUR.

⁽⁹³⁾ Pozri odôvodnenia 80 až 97.

⁽⁹⁴⁾ Na získanie väčšiny hlasov (13) stačí, ak sa k štyrom veľkým bankám (z ktorých každá má dva hlasy a istú účasť v rade) pridá iba päť ďalších zástupcov.

⁽⁹⁵⁾ Pozri spojené veci C-214/12 P, C-215/12 P a C-223/12 P, Land Burgenland a i./Komisia, ECLI:EU:C:2013:682, bod 52.

- (161) Pokiaľ ide o opatrenie 2, záruka vo výške 35 miliónov EUR sa poskytla na obdobie najviac troch rokov na krytie úverového rizika spojeného s určitými expozíciami banky Tercas voči [...]. V súlade s oznámením Komisie o štátnej pomoci vo forme záruk⁽⁹⁶⁾ sa prvok pomoci počíta ako ekvivalent hrubého grantu z rozdielu medzi poplatkom, ktorý by príjemca zaplatil súkromnému subjektu na trhu za získanie takejto záruky, a poplatkom, ktorý za rovnakú záruku za dané obdobie skutočne zaplatil.
- (162) Komisia nemá žiadne informácie o poplatku, ktorý by subjekt na trhu požadoval za zabezpečenie úverovej expozície voči [...] alebo za kvalitu úveru [...]. Keďže však expozícia v tom čase nebola znehodnotená a úver bol splatený v predpísanej lehote, s prihliadnutím na oveľa väčšiu výšku pomoci poskytnutej prostredníctvom opatrení 1 a 3 Komisia usudzuje, že je postačujúce určiť dolnú hranicu odhadovanej výšky pomoci.
- (163) Na určenie tejto dolnej hranice možno ako referenčnú hodnotu použiť priemernú hodnotu swapov na kreditné zlyhanie („CDS“)⁽⁹⁷⁾ počas troch rokov v čase poskytnutia pomoci pre hlavné nefinančné spoločnosti s aktívne obchodovateľnými CDS. Priemerná hodnota je 53 základných bodov⁽⁹⁸⁾. Keďže záruka sa vzťahovala na expozície vo výške 35 miliónov EUR a trvala iba deväť mesiacov, odkupná hodnota poplatku za záruku je 0,14 milióna EUR. Vzhľadom na to, že v dohodách sa nestanovujú poplatky fondu FITD, ktoré by mohli byť z tejto sumy odpočítané, Komisia usudzuje, že suma 0,14 milióna EUR zároveň zodpovedá prvku pomoci.
- (164) Pokiaľ ide o opatrenie 3, Komisia pripomína, že podľa talianskeho práva musí byť oslobodenie od dane oznámené Komisii, ktorá ho musí schváliť. Keďže v čase poskytnutia podpory ani neskôr Komisia neprijala žiadne rozhodnutie v súvislosti s opatrením 3, záruka sa musí považovať za splatnú. V skutočnosti nebolo oslobodenie od dane úradne oznámené Komisii, čím je vylúčená možnosť jeho uplatnenia. Z tohto dôvodu Komisia nemôže toto opatrenie považovať za záruku, ale za ďalší nevratný príspevok bez odmeny. Komisia sa domnieva, že prvok pomoci zodpovedá celkovej sume 30 miliónov EUR.

6.1.3. Závery o existencii pomoci

- (165) Z dôvodov uvedených v odôvodneniach 149 až 164 Komisia dospela k záveru, že opatrenie 1 (nenávratný príspevok vo výške 265 miliónov EUR), opatrenie 2 (záruka vo výške 35 miliónov EUR na krytie úverových expozícií voči [...]) s prvkom pomoci vo výške 0,14 milióna EUR) a opatrenie 3 (ďalší nenávratný príspevok vo výške 30 miliónov EUR), teda štátna pomoc z fondu FITD v celkovej výške 295,14 milióna EUR, poskytla banke Tercas selektívnu výhodu, čím narušila hospodársku súťaž a ovplyvnila obchod medzi členskými štátmi. Táto selektívna výhoda bola poskytnutá zo štátnych prostriedkov prostredníctvom zásahu FITD, ktorý je pripísateľný štátu z dôvodov uvedených v odôvodneniach 112 až 148. Pomoc bola poskytnutá 7. júla 2014.

6.2. Príjemca pomoci

- (166) Komisia pripomína, že podľa jej vlastného posúdenia všetky tri opatrenia poskytujú banke Tercas výhodu. Komisia sa preto domnieva, že opatrenia zvýhodnili hospodárske činnosti banky Tercas tým, že zabránili jej odchodu z trhu a umožnili jej pokračovať v týchto činnostiach v rámci subjektu, ktorý ju nadobudol, t. j. BPB.
- (167) Na to, aby mohla Komisia určiť, či predaj činností banky predstavuje štátnu pomoc v prospech kupujúceho v súlade s bodmi 79, 80 a 81 oznámenia o bankovníctve z roku 2013 a s bodom 20 oznámenia o reštrukturalizácii⁽⁹⁹⁾, musí posúdiť, či sú splnené určité požiadavky, konkrétne či i) proces predaja bol otvorený, nepodmienený a nediskriminačný; ii) sa predaj uskutočnil za trhových podmienok a iii) úverová inštitúcia alebo vláda maximalizovala predajnú cenu príslušných aktív a pasív.

⁽⁹⁶⁾ Oznámenie Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk (Ú. v. EÚ C 155, 20.6.2008, s. 10).

⁽⁹⁷⁾ Swap na úverové zlyhanie (CDS) je osobitný druh swapu, ktorého účelom je previesť úverovú expozíciu finančných produktov na dve alebo viaceré strany. Kupujúci CDS vykoná niekoľko platieb predávajúcemu a ako protihodnotu sa mu v prípade insolventnosti pôvodného dlžníka vyplatí náhrada.

⁽⁹⁸⁾ Priemerné hodnoty trojročných CDS spoločností ENI, ENEL, Telecom Italia a Atlantia sú platné k 1. júlu 2014.

⁽⁹⁹⁾ Oznámenie Komisie o návrate k životaschopnosti a hodnotení reštrukturalizačných opatrení vo finančnom sektore v podmienkach súčasnej krízy podľa pravidiel štátnej pomoci („oznámenie o reštrukturalizácii“).

- (168) V súlade s tým, čo sa uvádza v rozhodnutí o začatí konania, Komisia nemá dôkazy, na základe ktorých by mohla vyvodiť záver, že i) proces predaja nebol otvorený, nepodmienený a nediskriminačný; ii) predaj sa neuskutočnil za trhových podmienok; a iii) talianske orgány nemaximalizovali predajnú cenu banky Tercas.
- (169) Z tohto dôvodu Komisia dospela k záveru, že jediným príjemcom opatrenia pomoci je banka Tercas a že možno vylúčiť prítomnosť pomoci v prospech kupujúceho, teda banky BPB.

7. OPRÁVNENOSŤ POMOCI

- (170) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že dané opatrenia predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy a boli poskytnuté v rozpore s oznamovacou povinnosťou a povinnosťou zdržať sa konania uvedenými v článku 108 ods. 3 zmluvy. Komisia sa preto domnieva, že opatrenia v prospech banky Tercas predstavujú neoprávnenú štátnu pomoc.

8. ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI

8.1. Právny základ na posúdenie zlučiteľnosti

- (171) Taliansko netvrdilo, že opatrenia sú zlučiteľné s vnútorným trhom. Žiadne z ustanovení článku 107 ods. 2 zmluvy nie sú uplatniteľné na takéto opatrenia. Na tieto opatrenia zjavne nemožno uplatniť ani článok 107 ods. 3 písm. a) a d) zmluvy, zatiaľ čo požiadavky článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy sú prísnejšie ako tie, ktoré v súčasnosti Komisia uplatňuje na finančné inštitúcie v ťažkostiach v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. b) zmluvy. Z tohto dôvodu bude Komisia posudzovať zlučiteľnosť zásahu FITD len na základe posledného uvedeného ustanovenia.
- (172) Článok 107 ods. 3 písm. b) zmluvy dáva Komisii právomoc rozhodnúť, že pomoc je zlučiteľná s vnútorným trhom, ak je určená „na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu“. Komisia si je vedomá faktu, že globálna finančná kríza môže vážne ohroziť hospodárstvo členského štátu a že na nápravu poruchy môže byť vhodné použiť opatrenia na podporu bánk. Toto stanovisko bolo následne objasnené a rozpracované v oznámeniach o kríze⁽¹⁰⁰⁾ a ďalej potvrdené v oznámení o bankovníctve z roku 2013, v ktorom Komisia uvádza dôvody, prečo sa domnieva, že podmienky na uplatnenie článku 107 ods. 3 písm. b) sú aj naďalej splnené.
- (173) Na to, aby bola pomoc zlučiteľná podľa článku 107 ods. 3 písm. b) zmluvy, musí byť v súlade so všeobecnými zásadami zlučiteľnosti podľa článku 107 ods. 3 zmluvy posudzovanými v kontexte všeobecných cieľov tejto zmluvy. Preto v súlade s rozhodovacou praxou⁽¹⁰¹⁾ Komisie musí každá pomoc alebo schéma pomoci spĺňať tieto podmienky: i) primeranosť; ii) nevyhnutnosť a iii) proporcionalita.
- (174) Oznámenie o bankovníctve z roku 2013 sa vzťahuje na štátnu pomoc, ktorá bola poskytnutá od 1. augusta 2013. Poskytnutie podpory zo strany FITD schválila Banca d'Italia 7. júla 2014.
- (175) Na účely zistenia zlučiteľnosti zásahu s príslušnými oznámeniami o kríze Komisia posúdi pomoc poskytnutú prostredníctvom troch opatrení takto:
1. *opatrenie 1*: nenávratný príspevok vo výške 265 miliónov EUR sa na účely posudzovania podľa oznámenia o bankovníctve z roku 2013 a oznámenia o reštrukturalizácii bude považovať za rekapitalizáciu, a to aj napriek rozdielom v porovnaní s bežným rekapitalizačným opatrením, keďže orgán, ktorý pomoc poskytol, nenadobudol žiadne práva ani mu nebola vyplatená žiadna odmena;

⁽¹⁰⁰⁾ Oznámenie Komisie – Rekapitalizácia finančných inštitúcií v súčasnej finančnej kríze: obmedzenie pomoci na nevyhnutné minimum a opatrenia proti neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže („oznámenie o rekapitalizácii“) (Ú. v. EÚ C 10, 15.1.2009, s. 2); oznámenie o reštrukturalizácii; oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou od 1. januára 2012 („oznámenie o predĺžení z roku 2011“) (Ú. v. EÚ C 356, 6.12.2011, s. 7), a oznámenie o bankovníctve z roku 2013.

⁽¹⁰¹⁾ Pozri rozhodnutie Komisie zo 6. septembra 2013 o štátnej pomoci SA.37314 „Pomoc na záchranu v prospech banky Probanka“, Ú. v. EÚ C 314, 29.10.2013, s. 1, a rozhodnutie Komisie zo 6. septembra 2013 o štátnej pomoci SA.37315 „Pomoc na záchranu v prospech banky Factor Banka“ (Ú. v. EÚ C 314, 29.10.2013, s. 2).

2. *opatrenie 2*: záruka vo výške 35 miliónov EUR určená na krytie úverového rizika spojeného s niektorými expozíciami banky Tercas voči [...] obsahujúca prvok pomoci vo výške 0,14 milióna EUR má charakteristiky, v dôsledku ktorých bude posudzovaná ako pomoc na reštrukturalizáciu banky Tercas podľa oznámenia o znehodnotených aktívach ⁽¹⁰²⁾, ako aj podľa oznámenia o bankovníctve z roku 2013 a oznámenia o reštrukturalizácii;
3. *opatrenie 3*: keďže Komisia neprijala žiadne rozhodnutie o oslobodení od dane, záruka vo výške 30 miliónov EUR sa bude posudzovať ako dodatočná podpora realizovaná prostredníctvom nenávratného príspevku. Opatrenie sa preto bude považovať za rekapitalizáciu a bude sa posudzovať rovnakým spôsobom ako opatrenie 1.

(176) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia najprv posúdi zlučiteľnosť opatrenia 2 s vnútorným trhom na základe oznámenia o znehodnotených aktívach a následne pristúpi ku kombinovanému posúdeniu všetkých troch opatrení podľa oznámenia o bankovníctve z roku 2013 a oznámenia o reštrukturalizácii.

8.2. Zlučiteľnosť opatrenia 2 s oznámením o znehodnotených aktívach

(177) Opatrenie 2 musí byť posudzované podľa kritérií uvedených v oznámení o znehodnotených aktívach, keďže jeho cieľom je umožniť „banke, ktorá je príjemcom pomoci, nevykázať stratu ani nevytvoriť rezervu pre možnú stratu súvisiacu so znehodnotenými aktívami (alebo jej poskytnúť príslušnú kompenzáciu za vykázanie straty alebo vytvorenie rezervy)“. Týmito kritériami zlučiteľnosti sú: i) oprávnenosť aktív; ii) transparentnosť a poskytovanie informácií o znehodnotených aktívach; iii) správa aktív; iv) správny a jednotný prístup k oceňovaniu aktív a v) primeranosť odmeny a rozdelenia nákladov.

8.2.1. Oprávnenosť aktív

(178) Pokiaľ ide o oprávnenosť aktív, v oddiele 5.4 oznámenia o znehodnotených aktívach sa uvádza, že odbremenenie aktív si vyžaduje jednoznačné určenie znehodnotených aktív a že s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť sa vo vzťahu k oprávnenosti uplatňujú určité obmedzenia.

(179) Hoci v oznámení o znehodnotených aktívach sa za oprávnené aktíva považujú tie, ktoré spôsobili finančnú krízu, stanovuje sa v ňom aj možnosť „rozšíriť škálu aktív oprávnených na predmetné opatrenia na presne vymedzené kategórie aktív zodpovedajúcich systémovej hrozbe [...] na základe riadneho odôvodnenia a bez kvantitatívnych obmedzení“. Okrem toho v bode 35 oznámenia o znehodnotených aktívach sa uvádza, že na aktíva, ktoré sa v súčasnosti nepovažujú za znehodnotené, by sa program odbremenenia aktív vzťahovať nemal.

(180) V tomto prípade sa v správe FITD z júla 2014 uvádza, že expozície v opatrení 2 sa týkajú bonitných, ale problematických úverov. Tieto bonitné úvery nie sú podľa kritérií stanovených v oddiele 5.4 oznámenia o znehodnotených aktívach oprávnené. Na tomto základe Komisia dospela k záveru, že opatrenie 2 nespĺňa kritériá stanovené v oznámení o znehodnotených aktívach.

8.2.2. Transparentnosť a poskytovanie informácií, správa a oceňovanie

(181) V súlade s oddielom 5.1 oznámenia o znehodnotených aktívach Komisia požaduje úplnú transparentnosť a poskytovanie informácií *ex ante* o znehodnotených aktívach, na ktoré sa vzťahujú opatrenia podpory. Komisia však nedostala žiadne takéto informácie ani o expozíciách, ani o danej spoločnosti.

(182) Navyše členský štát ani žiadna zo zainteresovaných strán neposkytli ocenenie znehodnotených aktív, ako sa požaduje v oddiele 5.5 oznámenia o znehodnotených aktívach, ani nie sú k dispozícii informácie, na základe ktorých by Komisia mohla predpokladať, že podľa bodu 5.6 uvedeného oznámenia boli aktíva na funkčnej alebo organizačnej úrovni riadne oddelené.

⁽¹⁰²⁾ Oznámenie Komisie o zaobchádzaní so znehodnotenými aktívami v bankovom sektore Spoločenstva (Ú. v. EÚ C 72, 26.3.2009, s. 1).

- (183) Z tohto dôvodu Komisia dospela k záveru, že neboli splnené kritériá transparentnosti a poskytovania informácií a že navyše neexistuje dostatok dôkazov, na základe ktorých by bolo možné vyvodiť záver, že boli splnené kritériá týkajúce sa správy a oceňovania.

8.2.3. Rozdelenie nákladov a odmeňovanie

- (184) Pokiaľ ide o odmenu, v oddiele 5.2 oznámenia o znehodnotených aktívach sa potvrdzuje všeobecná zásada, že banky by mali v plnom rozsahu znášať straty súvisiace so znehodnotenými aktívami a zabezpečiť primeranú odmenu tak, aby bola zabezpečená rovnaká zodpovednosť akcionárov a rozdelenie nákladov.
- (185) Ako sa uvádza v odôvodneniach 195 až 212, neboli vykonané primerané opatrenia na rozdelenie nákladov. Okrem toho Komisia konštatuje, že nebola stanovená žiadna odmena za záruku spojenú s expozíciou voči [...].
- (186) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že opatrenie 2 nespĺňa ani jednu kumulatívnu podmienku stanovenú v oznámení o znehodnotených aktívach. V dôsledku toho toto opatrenie nemožno považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom.

8.3. Zlučiteľnosť opatrení 1, 2 a 3 s oznámením o bankovníctve z roku 2013 a oznámením o reštrukturalizácii

- (187) Pokiaľ ide o opatrenia 1 a 3, majú právnu formu nenávratného príspevku, teda hotovostného príspevku bez stanovenia protihodnoty (v podobe majetku alebo odmeny). Kritériá zlučiteľnosti uvedené v oznámení bankovníctve z roku 2013 nestanovujú takúto dotáciu.
- (188) Jediná forma pomoci podobná dotácii, ktorá sa stanovuje v oznámení o bankovníctve z roku 2013, je pomoc pri rekapitalizácii. Rekapitalizácia si však vyžaduje, aby bolo splnených niekoľko kritérií zlučiteľnosti, konkrétne: i) existencia plánu zvyšovania kapitálu, v ktorom sa uvedú všetky možnosti, ktoré má banka k dispozícii, aby zhromaždila kapitál zo súkromných zdrojov banky; ii) plán reštrukturalizácie, ktorý povedie k obnoveniu životaschopnosti finančnej inštitúcie; iii) dostatočný vlastný príspevok príjemcu pomoci vrátane maximálneho možného príspevku od držiteľov kapitálových nástrojov a nástrojov podriadeného dlhu (delenie nákladov) a iv) dostatočné opatrenia na obmedzenie narušenia hospodárskej súťaže. Hoci osobitný komisár banky Tercas mohol realizovať plán zvyšovania kapitálu (pozri odôvodnenie 15), Komisia nezískala dôkazy o splnení požiadaviek zlučiteľnosti uvedených v tomto odôvodnení.
- (189) Nenávratné príspevky v rámci opatrení 1 a 3 sa v podstate poskytli na vynulovanie kapitálového deficitu banky Tercas pred tým, ako banka BPB nadobudla jej aktíva. V minulosti Komisia schválila podobné operácie ako zlučiteľné s vnútorným trhom, išlo však o pomoc na uľahčenie riešenia krízovej situácie alebo pomoc na podporu riadnej likvidácie banky⁽¹⁰³⁾. Keďže Taliansko jasne uviedlo, že v prípade opatrení pomoci v prospech banky Tercas sa neuplatnila schéma riešenia krízovej situácie ani schéma likvidácie, Komisia nemôže v prípade banky Tercas použiť rovnakú argumentáciu. Komisia preto musí kvalifikovať opatrenie ako pomoc na rekapitalizáciu.
- (190) Účelom opatrenia 2 bolo ochrániť banku Tercas pred možnými stratami vyplývajúcimi z jej expozície voči [...]. Ako také ho teda možno pokladať za pomoc na rekapitalizáciu na reštrukturalizáciu banky Tercas. Bez ohľadu na súlad opatrenia 2 s oznámením o znehodnotených aktívach, na to, aby sa opatrenie mohlo považovať za zlučiteľné, by muselo byť v súlade aj s oznámením o bankovníctve z roku 2013 a oznámením o reštrukturalizácii. Okrem toho by nebolo možné posúdiť opatrenia 1 a 3 so zreteľom na tieto oznámenia bez toho, aby sa prihliadlo na opatrenie 2.

⁽¹⁰³⁾ Rozhodnutie vo veci SA.39250 (2014/N) – Portugalsko – Riešenie krízovej situácie banky Banco Espírito Santo S.A., rozhodnutie Komisie zo 16. apríla 2015 vo veci SA.41503 (2015/N) – Grécko – Riešenie krízovej situácie banky Panellinia prevodom na banku Piraeus (Ú. v. EÚ C 325, 2.10.2015, s. 1); rozhodnutie Komisie z 2. júla 2015 vo veci SA.41924 (2015/N) – Taliansko – Riešenie krízovej situácie (likvidácii) banky Banca Romagna Cooperativa (Ú. v. EÚ C 369, 6.11.2015, s. 1).

8.3.1. Obnovenie dlhodobej životaschopnosti

- (191) V oznámení o bankovníctve z roku 2013 sa vyžaduje plán zvyšovania kapitálu, aby sa zabezpečilo, že pred podaním žiadosti o štátnu pomoc sa zväzili všetky možné zdroje súkromného kapitálu, ako aj plán reštrukturalizácie, ktorý má preukázať obnovenie dlhodobej životaschopnosti. Dlhodobá životaschopnosť znamená, že banka je pomocou vlastných zdrojov schopná konkurencie na kapitálovom trhu v súlade s príslušnými regulačnými požiadavkami. Na to, aby mohla banka takto fungovať, musí byť schopná pokryť všetky svoje náklady a zabezpečiť dostatočnú návratnosť kapitálu, a to so zreteľom na rizikový profil banky. V súlade s bodom 17 oznámenia o reštrukturalizácii možno životaschopnosť zabezpečiť aj predajom banky.
- (192) Zainteresované strany tvrdia, že osobitný komisár podnikol kroky na nápravu organizačných nedostatkov a systému vnútorných kontrol banky Tercas. BPB ďalej uvádza, že štrukturálne prvky plánu ozdravenia boli vypracované v rámci podnikateľského plánu BPB na roky 2015 – 2019.
- (193) Komisia poukazuje na to, že nedostala plán reštrukturalizácie alebo obnovy, ktorý by preukazoval návrat k dlhodobej životaschopnosti, napriek tomu, že Taliansko formálne požiadala o zaslanie takéhoto plánu.
- (194) Komisia pripúšťa, že môže zohľadniť reštrukturalizačné plány predložené po vykonaní opatrení rekaptalizácie. V oznámení o bankovníctve z roku 2013 sa táto možnosť poskytuje najmä v prípade, ak bola pomoc oznámená a realizovaná ako pomoc na záchranu v súlade s prísnyimi podmienkami. Keďže žiadne opatrenie na záchranu však oznámené nebolo, a vzhľadom na dostupné informácie, najmä absenciu plánu reštrukturalizácie, Komisia nemôže považovať kritérium návratu k dlhodobej životaschopnosti, preukázané prítomnosťou podrobného plánu reštrukturalizácie, za splnené.

8.3.2. Obmedzenie pomoci na nevyhnutné minimum a rozdelenie nákladov

- (195) Podľa oznámenia o reštrukturalizácii, ktoré dopĺňa oznámenie o bankovníctve z roku 2013, je potrebné, aby príjemca poskytol primeraný príspevok s cieľom obmedziť pomoc na nevyhnutné minimum a obmedziť narušenie hospodárskej súťaže a morálny hazard. Na tento účel je potrebné, i) aby náklady na reštrukturalizáciu aj výška pomoci boli obmedzené a ii) aby sa náklady v čo najväčšej miere rozdelili medzi akcionárov a podriadených veriteľov.
- (196) V súlade s bodom 29 oznámenia o bankovníctve z roku 2013 Komisia môže povoliť opatrenia pomoci až po tom, ako členský štát preukáže, že sa v maximálnej možnej miere použili všetky prostriedky, aby sa pomoc obmedzovala na nevyhnutné minimum. Na tento účel sa členské štáty vyzývajú, aby pred predložením plánu reštrukturalizácie alebo spolu s týmto plánom predložili plán zvýšenia kapitálu.
- (197) V súlade s bodom 44 oznámenia o bankovníctve v roku 2013 „podriadený dlh sa musí konvertovať alebo odpísať, a to v zásade pred poskytnutím štátnej pomoci. Štátna pomoc sa nesmie poskytnúť pred tým, než sa vlastný kapitál, hybridný kapitál a podriadený kapitál v plne miere využije na kompenzáciu strát.“
- (198) V súlade s bodom 47 oznámenia o bankovníctve z roku 2013 s cieľom obmedziť pomoc na nevyhnutné minimum je potrebné v čo najskoršom štádiu zabrániť odlevu finančných prostriedkov.
- (199) V súlade s bodom 52 oznámenia o bankovníctve z roku 2013 Komisia schvaľuje pomoc na záchranu vo forme rekaptalizácie (prijatím predloženého plánu reštrukturalizácie po realizácii opatrení) len v prípade, že záchranné opatrenia nebránia súladu s požiadavkami na rozdelenie nákladov stanovenými v tomto oznámení.
- (200) Komisia konštatuje, že základný kapitál banky Tercas bol odpísaný v plnej výške.
- (201) Podriadené úvery banky Tercas vo výške 189 miliónov EUR (k 31. marcu 2014) na konsolidovanom základe (vrátane jej dcérskej spoločnosti Caripe) by sa však museli konvertovať alebo odpísať v súlade s požiadavkami

stanovenými v oznámení o bankovníctve z roku 2013 v záujme zníženia kapitálového deficitu a obmedzenia výšky pomoci na minimum. Komisia konštatuje, že sa nevykonala žiadna konverzia ani odpis a že podľa informácií, ktoré poskytla banka Tercas, splatnosť podriadeného dlhu vo výške 36 miliónov EUR, ktorý emitovala materská spoločnosť, uplynula a dlh bol splatený v decembri 2014. Komisia nemá žiadne informácie o dátume splatnosti a splatení podriadeného dlhu, ktorý emitovala banka Caripe.

- (202) Komisia sa domnieva, že odlev finančných prostriedkov v súvislosti s uplynutím splatnosti tohto podriadeného dlhu a následné splatenie podstatne porušujú podmienky, za ktorých možno pomoc na rekapitalizáciu považovať za zlučiteľnú podľa oznámenia o bankovníctve z roku 2013.
- (203) Zainteresované strany argumentujú, že splatenie podriadeného dlhu pomocou vnútorných zdrojov nebolo podľa talianskej legislatívy právne realizovateľné a že dlh možno odpísať iba v prípade nútenej likvidácie. V oznámení o bankovníctve z roku 2013 sa stanovujú prvky, medzi nimi aj požiadavka na záchranu pomocou vnútorných zdrojov, ktoré Komisia uplatní, aby posúdila, či je štátna pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom. Komisia konštatuje, že takéto rozdelenie nákladov je možné v prípade likvidácie, ako to jasne vyplýva z kontextu rozhodnutia prijatého vo veci Banca Romagna⁽¹⁰⁴⁾, v ktorej bola schválená pomoc poskytnutá Talianskom, pričom zároveň boli rešpektované požiadavky na rozdelenie nákladov v súvislosti s podriadeným dlhom.
- (204) Hoci sa zainteresované strany odvolávajú na bod 42 oznámenia o bankovníctve z roku 2013, Komisia zdôrazňuje, že bod 42 sa týka držiteľov dlhov v prvom rade, a nie podriadených dlhov.
- (205) Zainteresované strany sa takisto odvolávajú na bod 45 uvedeného oznámenia, ktorý umožňuje výnimku zo všeobecnej zásady konverzie či odpisu podriadených dlhov, keby realizácia takýchto opatrení ohrozila finančnú stabilitu alebo by viedla k neprimeraným výsledkom.
- (206) Komisia konštatuje, že rozdelenie nákladov medzi držiteľov podriadených dlhov sa v súlade s oznámením o bankovníctve z roku 2013 uplatnilo v Slovinsku na veľkú časť celého bankového systému tohto členského štátu⁽¹⁰⁵⁾ a v Portugalsku na tretiu najväčšiu banku v štáte⁽¹⁰⁶⁾. Toto rozdelenie sa do značnej miery uplatnilo aj v španielskom bankovom systéme pred prijatím oznámenia o bankovníctve z roku 2013 bez toho, aby bola ohrozená finančná stabilita alebo aby to viedlo k neprimeraným dôsledkom. Komisia teda nemôže uznať, že by takéto riziko existovalo vzhľadom na malú veľkosť banky Tercas. Jediné prípady, v ktorých Komisia pripustila odchýlenie sa od bežného rozdelenia nákladov z dôvodu neprimeraných dôsledkov, nie sú v tomto prípade relevantné⁽¹⁰⁷⁾.
- (207) Komisia preto dospela k záveru, že držiteľia podriadeného dlhu neprispeli v maximálnej možnej miere a zásah FITD nie je v súlade so základným prvkom oznámenia o bankovníctve z roku 2013.
- (208) V predložených pripomienkach FITD uvádza, že operácia reštrukturalizácie zahŕňala kompletnú rekapitalizáciu banky Tercas prostredníctvom zásahu BPB, čo prispelo k navýšeniu kapitálu získaného z kapitálu na trhu. Na druhej strane v bode 34 oznámenia o bankovníctve z roku 2013 sa stanovuje, že po predložení plánu zvýšenia kapitálu musia členské štáty stanoviť reziduálny nedostatok kapitálu, ktorý má pokryť štátna pomoc. Ako však banky BPB a Tercas pripustili v predloženej dokumentácii, rekapitalizácia zo strany BPB bola podmienená tým, že kapitálový deficit mal pokryť fond FITD pred rekapitalizáciou zo strany BPB.

⁽¹⁰⁴⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 103.

⁽¹⁰⁵⁾ Rozhodnutie Komisie z 18. decembra 2013 vo veci SA.35709 (2013/N) – Slovinsko – Reštrukturalizácia banky Nova Kreditna Banka Maribor d.d. (NKBM) (Ú. v. EÚ C 120, 23.4.2014, s. 1) rozhodnutie Komisie z 18. decembra 2013 o štátnej pomoci SA.33229 (2012/C) – (ex 2011/N) – Reštrukturalizácia NLB – Slovinsko, ktorú Slovinsko zamýšľa poskytnúť banke Nova Ljubljanska banka d.d. (Ú. v. EÚ L 246, 21.8.2014, s. 28), rozhodnutie Komisie z 18. decembra 2013 vo veci SA.37690 (2013/N) – Slovinsko – Pomoc na záchranu banky Abanka d.d. (Ú. v. EÚ C 37, 7.2.2014, s. 1), rozhodnutie Komisie z 18. decembra 2013 vo veci SA.37642 (13/N) – Slovinsko – Riadna likvidácia banky Probanka d.d. (Ú. v. EÚ C 69, 7.3.2014, s. 1), a rozhodnutie Komisie z 18. decembra 2013 vo veci SA.37643 (2013/N) – Slovinsko – Riadna likvidácia banky Factor banka (Ú. v. EÚ C 69, 7.3.2014, s. 1).

⁽¹⁰⁶⁾ Rozhodnutie vo veci SA.39250 (2014/N) – Portugalsko – Riešenie krízovej situácie banky Banco Espírito Santo, S.A.

⁽¹⁰⁷⁾ Situáciu v prípade banky Tercas nemožno porovnávať s rozhodnutím v prípade banky Eurobank, kde Komisia pripustila kritérium neprimeraných dôsledkov v súvislosti s prípadom, v ktorom štát v plnom rozsahu garantoval rekapitalizačné opatrenie bez toho, aby nakoniec musel poskytnúť kapitál, pretože celý kapitál pochádzal zo súkromných zdrojov. Rozhodnutie Komisie 2014/885/EÚ z 29. apríla 2014 o štátnej pomoci SA.34825 (2012/C), SA.34825 (2014/NN), SA.36006 (2013/NN), SA.34488 (2012/C) (ex 2012/NN), SA.31155 (2013/C) (2013/NN) (ex 2010/N), ktorú poskytlo Grécko banke Eurobank Group v súvislosti s rekapitalizáciou a reštrukturalizáciou banky Eurobank Ergasias S.A.; pomocou na reštrukturalizáciu banke Proton prostredníctvom založenia banky Nea Proton a jej kapitalizácie a dodatočnej rekapitalizácie banky Nea Proton Bank Helénskyim fondom finančnej stability; riešením krízovej situácie banky Hellenic Postbank vytvorením preklenovacej banky (Ú. v. EÚ L 357, 12.12.2014, s. 112).

- (209) BPB a Tercas ďalej tvrdia, že zásah bol obmedzený na minimum nevyhnutné na dosiahnutie cieľa, teda dlhodobej životaschopnosti banky Tercas. Na podporu svojho stanoviska uvádzajú tieto argumenty: 1. príspevok FITD spĺňa kritérium nižších nákladov v súlade so stanovami FITD; 2. išlo o jediné uskutočniteľnú alternatívu vzhľadom na zhoršenie situácie banky Tercas a nevyhnutnosť nájsť kupca a 3. FITD prispel k reštrukturalizácii kapitálového deficitu a obnove minimálnych ukazovateľov kapitálovej primeranosti len čiastočne: konkrétne prispel sumou 265 miliónov EUR (v porovnaní so sumou 496 miliónov EUR, ktorá bola potrebná).
- (210) V tejto súvislosti Komisia konštatuje, že kritérium nižších nákladov, ako sa uvádza v stanovách FITD, je na účely posúdenia zlučiteľnosti týchto opatrení irelevantné. Pokiaľ ide o zlučiteľnosť, jedinou relevantnou analýzou v tomto kontexte je analýza zameraná na zistenie, či je poskytnutá štátna pomoc dostatočná na obnovu dlhodobej životaschopnosti danej finančnej inštitúcie a či sa obmedzuje na nevyhnutné minimum, pričom narušenie hospodárskej súťaže je dostatočne obmedzené. Tvrdenie, že poskytnutá pomoc bola nižšia ako suma potrebná na splnenie kapitálových požiadaviek, nedokazuje, že pomoc bola obmedzená na nevyhnutné minimum.
- (211) Ako sa uvádza v odôvodnení 194, na základe poskytnutých informácií Komisia pochybuje o tom, že pomoc skutočne postačovala na obnovenie životaschopnosti. Navyše pomoc sa rozhodne neobmedzovala na nevyhnutné minimum, pretože podriadené úvery sa nesplátili pomocou vnútorných zdrojov.
- (212) Treba dodať, že keby sa zásah FITD realizoval v súlade s prístupom, ktorý sa stanovuje v oznámení o bankovníctve z roku 2013, náklady pre FITD by sa mohli ďalej znížiť úplným odpisom podriadeného dlhu vo výške 169 miliónov EUR (88 miliónov EUR v prípade banky Tercas-Cassa di Risparmio della Provincia di Teramo S.p.A a 81 miliónov EUR v prípade banky Caripe), čím by sa podstatne znížili náklady pre členský štát. Takýto odpis by bol právne prípustný v prípade likvidácie ⁽¹⁰⁸⁾.

8.3.3. Opatrenia obmedzujúce narušenie hospodárskej súťaže

- (213) V oddiele 4 oznámenia o reštrukturalizácii stanovuje, že reštrukturalizácia finančnej inštitúcie by mala zahŕňať opatrenia obmedzujúce narušenie hospodárskej súťaže. Tieto opatrenia by mali byť prispôbené na mieru, aby sa zabránilo narušeniu na trhoch, na ktorých prijímajúca banka po reštrukturalizácii pôsobí.
- (214) V bode 34 oznámenia o reštrukturalizácii sa konštatuje, že primeraná odmena je jedným z najvhodnejších obmedzení narušenia hospodárskej súťaže, pretože obmedzuje výšku pomoci.
- (215) Komisia konštatuje, že v prípade všetkých troch opatrení úplne absentoval akýkoľvek prvok, ktorý by zahŕňal odmenu spojenú s príspevkom z fondu FITD alebo poplatok výmenou za záruku, ako aj akékoľvek nadobudnutie práv (t. j. kmeňových akcií) alebo účasti na budúcich výnosoch. Neexistoval ani mechanizmus obnovy, ktorý by umožnil vymoženie pomoci poskytnutej banke Tercas po obnovení jej životaschopnosti.
- (216) FITD uvádza, že v prípade zásahov zameraných na pokrytie kapitálového deficitu s cieľom umožniť kúpu spoločnosti v ťažkostiach inými subjektmi sa odmena bežne neposkytuje. Komisia konštatuje, že takéto zásahy predstavujú poskytnutie pomoci, ktorej okamžitým účinkom bolo, že banka Tercas neodišla z trhu, k čomu by v prípade neexistencie takejto pomoci došlo. Z tohto dôvodu sa tieto zásahy musia považovať za významné narušenie hospodárskej súťaže. Komisia preto v súlade s tým, čo je uvedené v odôvodnení 189, považuje takéto opatrenia za zlučiteľné s vnútorným trhom iba vtedy, ak sa pomoc poskytuje na riešenie krízovej situácie alebo na podporu riadnej likvidácie.
- (217) FITD poznamenal, že Komisia už predtým pripustila nízku úroveň alebo dokonca absenciu odmeny, napríklad v prípade bánk Banco de Valencia (BVA) ⁽¹⁰⁹⁾, Banco Portugues de Negócios (BPN) ⁽¹¹⁰⁾ alebo Banco CAM ⁽¹¹¹⁾.

⁽¹⁰⁸⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 103.

⁽¹⁰⁹⁾ Rozhodnutie Komisie z 28. novembra 2012 vo veci SA.34053 (12/N) – Španielsko – Rekapitalizácia a reštrukturalizácia banky Banco de Valencia S.A. (Ú. v. EÚ C 75, 14.3.2013, s. 1).

⁽¹¹⁰⁾ Rozhodnutie Komisie 2012/660/EÚ z 27. marca 2012 o opatreniach štátnej pomoci SA.26909 (2011/C) vykonaných Portugalskom na reštrukturalizáciu Banco Português de Negócios (BPN) (Ú. v. EÚ L 301, 30.10.2012, s. 1).

⁽¹¹¹⁾ Rozhodnutie Komisie z 29. júna 2010 vo veci NN 61/09 (61/N) – Španielsko – Záchrana a reštrukturalizácia banky Caja Castilla-La Mancha (Ú. v. EÚ C 289, 26.10.2010, s. 1).

- (218) V tejto súvislosti Komisia pripomína, že všetky tieto rozhodnutia – pokiaľ sa schválenie neudelilo vo forme pomoci na riešenie krízovej situácie alebo na podporu riadnej likvidácie (odôvodnenie 189) – boli prijaté pred nadobudnutím účinnosti oznámenia o bankovníctve z roku 2013.
- (219) Komisia navyše zdôrazňuje, že vo všetkých troch prípadoch, na ktoré sa odvolávajú zainteresované strany, sa v súlade s požiadavkami oznámenia o reštrukturalizácii vykonali mimoriadne dôkladné opatrenia. Vo všetkých troch prípadoch to viedlo k odchodu banky a jej značky z trhu. Okrem toho v každom z týchto prípadov došlo k mimoriadne výraznému poklesu hospodárskej činnosti (približne 50 % zníženie počtu pobočiek a približne 35 % zníženie počtu zamestnancov v prípade banky CAM, približne 90 % zníženie počtu pobočiek a približne 50 % zníženie počtu zamestnancov v prípade banky BVA, 65 % zníženie rozpočtu a pozastavenie všetkých činností s výnimkou retailových činností v prípade banky BPN).
- (220) Komisia pripomína, že naproti tomu sa v prípade banky Tercas počet pobočiek aj počet zamestnancov znížil približne o [...] %, zatiaľ čo všetky činnosti zostali zachované. Okrem toho značka banky Tercas stále existuje a banka naďalej vykonáva hospodársku činnosť vo svojej doterajšej oblasti podnikania.
- (221) Na základe uvedených skutočností Komisia dospela k záveru, že v rozpore s tým, čo tvrdí fond FITD, banka BPB a banka Tercas, reorganizácia banky Tercas nedosahuje rozmery príkladov, ktoré uviedli, a neopravňuje úplnú absenciu odmeny za opatrenia.
- (222) FITD ďalej uvádza, že vplyv tejto operácie na trh je sám osebe obmedzený vzhľadom na rozsah a malú geografickú pôsobnosť banky Tercas, ktorá pôsobí najmä v regióne Abbruzzo.
- (223) Podľa štatistík, ktoré má k dispozícii Banca d'Italia, však na konci roka 2014 pôsobilo v regióne Abbruzzo 12 bánk vrátane najmenej jednej veľkej európskej finančnej inštitúcie. Keďže banka Tercas pôsobí vo finančnom sektore, v roku 2011 mala v regióne Abbruzzo 163 pobočiek a konkuruje viacerým ďalším európskym finančným inštitúciám, ktoré majú v tomto regióne pobočky, akékoľvek zvýhodnenie by mohlo viesť k narušeniu hospodárskej súťaže.
- (224) Vzhľadom na absenciu odmeny za zásah FITD a relatívne mierne obmedzenie hospodárskej činnosti banky Tercas v kombinácii so zachovaním obchodnej značky banky Tercas sa Komisia domnieva, že neexistujú dostatočné záruky na obmedzenie potenciálneho narušenia hospodárskej súťaže.

8.4. Záver o otázke zlučiteľnosti

- (225) Súhrnne možno konštatovať, že Komisia nemá žiadny dôvod domnievať sa, že tieto tri opatrenia sú zlučiteľné s vnútorným trhom.
- (226) Z predloženej dokumentácie konkrétne vyplýva, že opatrenia nezabezpečujú rozdelenie nákladov požadované podľa oznámenia o bankovníctve z roku 2013 a nespĺňajú kombinované požiadavky nevyhnutné na účely zlučiteľnosti pomoci na reštrukturalizáciu, medzi ktoré patrí obnova dlhodobej životaschopnosti, obmedzenie pomoci na nevyhnutné minimum a prijatie opatrení na obmedzenie narušenia hospodárskej súťaže.

9. VYMÁHANIE

- (227) Podľa zmluvy a ustálenej judikatúry Súdneho dvora je Komisia oprávnená rozhodnúť, že príslušný členský štát musí zrušiť alebo zmeniť pomoc, keď sa zistí, že je nezlučiteľná s vnútorným trhom⁽¹¹²⁾. Súdny dvor takisto opakovaně rozhodol, že povinnosť štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, má za cieľ obnoviť predtým existujúcu situáciu⁽¹¹³⁾.

⁽¹¹²⁾ Pozri vec 70/72, Komisia/Nemecko, EU:C:1973:87, bod 13.

⁽¹¹³⁾ Pozri spojené veci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, Španielsko/Komisia, EU:C:1994:325, bod 75.

- (228) Súdny dvor Európskej únie v tejto súvislosti stanovil, že tento cieľ sa dosiahne, keď príjemca splatí sumy, ktoré mu boli poskytnuté prostredníctvom neoprávnenej pomoci, a tak stráca výhodu, ktorú mal v porovnaní so svojimi konkurentmi na trhu, a nastolí sa situácia pred vyplatením pomoci ⁽¹¹⁴⁾.
- (229) V súlade s judikatúrou sa v článku 16 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) č. 2015/1589 ⁽¹¹⁵⁾ stanovuje, že „ak sa prijímú záporné rozhodnutia v prípadoch neoprávnenej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát prijme všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu“ a že „Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Únie“.
- (230) Taliansko ani tretie zainteresované strany formálne nepožiadali, aby sa nepristúpilo k vymáhaniu, pretože by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva EÚ. Vzhľadom na informácie, ktoré si Komisia vymenila s Talianskom a tretími zainteresovanými stranami, však Komisia považuje za vhodné posúdiť, či by príkaz na vymáhanie v tomto prípade nebol v rozpore so všeobecnou zásadou práva EÚ.
- (231) Odvolávať sa na zásahy systémov ochrany vkladov uvedené v bode 63 oznámenia o bankovníctve z roku 2013 a na predchádzajúcu rozhodovaciu prax Komisie ⁽¹¹⁶⁾ by znamenalo pripustiť, že žiadna banka a žiadny členský štát sa v júni 2014 nemohol spoliehať na to, že zásahy systémov ochrany vkladov sa nebudú považovať za štátnu pomoc. Okrem toho žiadny príjemca neoprávnenej pomoci nemôže legitímne očakávať, že pomoc je oprávnená pred tým, ako Komisia v súlade s článkom 108 ods. 3 zmluvy prijala konečné rozhodnutie.
- (232) Komisia navyše v zásade posudzuje zlučiteľnosť opatrení pomoci na základe kritérií platných v čase, v ktorom bolo rozhodnutie prijaté. Kritériá zlučiteľnosti uvedené v oznámení o bankovníctve z roku 2013 sa začali uplatňovať od 1. augusta 2013, teda 11 mesiacov pred poskytnutím týchto opatrení. Nemožno sa preto odvolávať na nedostatočnú právnu istotu, ktorá by vyplývala zo skutočnosti, že oznámenie o bankovníctve z roku 2013 bolo prijaté len nedávno.
- (233) Komisia ďalej poznamenáva, že vymáhanie je v prípadoch neoprávnenej pomoci prirodzeným dôsledkom záporných rozhodnutí a nemožno ho považovať za neprimerané.
- (234) V judikatúre súdov Únie sa navyše prísne vymedzujú prípady, v ktorých nemožno členskému štátu uložiť povinnosť vyhovieť príkazu na vymáhanie. Konkrétne finančné ťažkosti, ktorým by príjemca pomoci musel čeliť v prípade, že by sa pomoc vymohla, nie sú dôvodom, ktorý by bránil vymáhaniu pomoci. Komisia preto dospela k záveru, že v tomto prípade sa nemožno odvolávať na nemožnosť vymáhania.
- (235) Keďže posudzované opatrenia sa vykonali v rozpore s článkom 108 ods. 3 zmluvy a považujú sa za neoprávnenú a nezlučiteľnú pomoc a keďže vymáhanie nie je v rozpore so žiadnou všeobecnou zásadou práva Únie, je potrebné pristúpiť k vymáhaniu pomoci s cieľom obnoviť situáciu, ktorá existovala na trhu pred poskytnutím týchto opatrení. Vymáhanie sa vzťahuje na obdobie, v ktorom príjemcovi vznikla výhoda, t. j. na obdobie medzi dňom, keď bola príjemcovi poskytnutá pomoc, a dňom vymoženía pomoci. Sumy, ktoré sa majú vymáhať, zahŕňajú úroky až do dátumu skutočného vymoženía pomoci. V tomto prípade je dátumom, keď bola podniku poskytnutá pomoc, dátum vyplatenia príspevku, pokiaľ ide o opatrenie 1, a dátum poskytnutia záruky, pokiaľ ide o opatrenia 2 a 3.

10. ZÁVER

- (236) Komisia dospela k záveru, že Taliansko neoprávnené prijalo opatrenie 1 (nenávratný príspevok vo výške 265 miliónov EUR), opatrenie 2 (záruka vo výške 35 miliónov EUR na krytie úverových expozícií voči [...]) s prvkom pomoci vo výške 0,14 milióna EUR) a opatrenie 3 (ďalší nenávratný príspevok vo výške 30 miliónov

⁽¹¹⁴⁾ Pozri vec C-75/97, Belgicko/Komisia, EU:C:1999:311, body 64 a 65.

⁽¹¹⁵⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽¹¹⁶⁾ Pozri rozhodnutie vo veci SA.33001 (2011/N) – Dánsko – Časť B – Zmena dánskej schémy likvidácie pre úverové inštitúcie, body 43 až 49; rozhodnutie vo veci SA.34255 (2012/N) – Španielsko – Reštrukturalizácia CAM a Banco CAM, body 76 až 87, a rozhodnutie vo veci SA.37425 (2013/N) – Poľsko – Schéma riadnej likvidácie úverových družstiev, body 44 až 53.

EUR), čo predstavuje štátnu pomoc v celkovej výške 295,14 milióna EUR poskytnutú 7. júla 2014, v rozpore s článkom 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Neoprávnená a nezlučiteľná pomoc aj s úrokmi sa preto bude vymáhať od príjemcu, banky Tercas,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc v celkovej výške 295,14 milióna EUR poskytnutá prostredníctvom opatrenia 1 (nenávratný príspevok vo výške 265 miliónov EUR), opatrenia 2 (záruka vo výške 35 miliónov EUR na krytie úverových expozícií voči [...] s prvkom pomoci vo výške 0,14 milióna EUR) a opatrenia 3 (ďalší nenávratný príspevok vo výške 30 miliónov EUR), ktorú Taliansko 7. júla 2014 neoprávnené poskytlo banke Tercas v rozpore s článkom 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Článok 2

1. Taliansko je povinné vymôcť od príjemcu pomoc uvedenú v článku 1.
2. Vymáhaná suma musí zahŕňať úroky odo dňa, keď príjemca finančné prostriedky dostal k dispozícii, až do dňa jej skutočného vymoženia.
3. Úrok sa vypočíta na zostavenom základe v súlade s kapitolou V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ⁽¹⁷⁾ a v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 271/2008 ⁽¹⁸⁾, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 794/2004.

Článok 3

1. Vymáhanie pomoci uvedenej v článku 1 je bezodkladné a účinné.
2. Taliansko zabezpečí vykonanie tohto rozhodnutia do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 4

1. Taliansko do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia predloží Komisii tieto informácie:
 - a) celkovú výšku pomoci (istinu a úrok), ktorá sa má od príjemcu vymôcť;
 - b) podrobný opis už prijatých a plánovaných opatrení na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím;
 - c) dokumenty potvrdzujúce, že sa príjemcovi nariadilo vrátenie pomoci.

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 271/2008 z 30. januára 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 794/2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 82, 25.3.2008, s. 1).

2. Taliansko bude informovať Komisiu o pokroku dosiahnutom v súvislosti s vnútroštátnymi opatreniami, ktoré sa prijali na vykonanie tohto rozhodnutia, až do úplného vrátenia pomoci uvedenej v článku 1. Na žiadosť Komisie ihneď poskytne všetky informácie o prv prijatých a plánovaných opatreniach s cieľom podriaďiť sa tomuto rozhodnutiu. Predloží aj podrobné informácie týkajúce sa súm pomoci a úrokov z vymáhanej sumy, ktoré sa už od prijemcu vymohli.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli 23. decembra 2015

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie
